KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
URZĄD PRACY
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt "Rynek Pracy pod Lupą" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2010 ROKU – część druga

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Toruń, sierpień 2011 rok

Niniejsza publikacja jest integralną częścią raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. Pierwsza część raportu dostępna jest na stronie internetowej WUP w Toruniu *www.wup.torun.pl* w zakładce Publikacje. Podstawą do opracowania drugiej części raportu są dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) odnośnie badania popytu na pracę i bezrobotnych absolwentów szkół wyższych oraz informacje z aplikacji Monitoring zawodów, do której zaimportowane zostały dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) odnośnie absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych.

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła

The publication is an integrated part of the monitoring of shortage and surplus occupations in kujawsko-pomorskie in 2010. The first part of the report is available on VLO in Toruń website *www.wup.torun.pl* in section Publications. The basis of the second part of the report are Central Statistical Office data about demand research and survey of unemployed graduates of tertiary education and information derive from Monitoring of occupations to which have been imported data from Educational Information System (SIO) about graduates from public and non-public upper secondary school.

When publishing, please, indicate the source

SPIS TREŚCI

1.	**Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim według zawodów i przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007).…….**	**1**
2.	**Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w województwie kujawsko-pomorskim (rok szkolny 2009/2010) ……..……....**	**7**
3.	**Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. (badanie GUS) ……...**	**14**
3.1.	Pracujący …….	16
3.2.	Nowo utworzone miejsca pracy……...	21
3.3.	Zlikwidowane miejsca pracy……...	25
3.4.	Wolne miejsca pracy……	28
4.	**Podsumowanie……**	**33**
5.	**Skrót w języku angielskim……..**	**35**
6.	**Aneks statystyczny……**	**39**

ANEKS STATYSTYCZNY

Tabela 1.	Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.……..	39
Tabela 2.	Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r..	40
Tabela 3.	Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r….....……	41
Tabela 4.	Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r..……...	42
Tabela 5.	Nowo utworzone miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). ……..……...	43
Tabela 6.	Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według grup i kierunków kształcenia (rok akademicki 2009/2010)…….…	44
Tabela 7.	Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według szkół i kierunków kształcenia (rok akademicki 2009/2010)…….…	46
Tabela 8.	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w województwie kujawsko-pomorskim według zawodów i poziomów kształcenia (rok szkolny 2009/2010)…….……	49

1. BEZROBOTNI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I PRZYNALEŻNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY DO SEKCJI POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)

W końcu 2010 r. województwo kujawsko-pomorskie pod względem największej liczby bezrobotnych zajmowało **szóste miejsce w kraju. W dniu 31 grudnia 2010 r. w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało 139 401 bezrobotnych.** W porównaniu z końcem 2009 r. liczba bezrobotnych w województwie zwiększyła się o 5274 osoby, to jest o 3,9%. Największy wzrost zanotowano we *Włocławku* (o 1070 osób – 11,7%). Podobny względny wzrost liczby bezrobotnych można było zaobserwować także w powiecie *tucholskim* (o 365 osób – 11,6%). W tym samym okresie spadek liczby bezrobotnych nastąpił w sześciu powiatach: *rypińskim* (o 322 osoby – 8,7%), *inowrocławskim* (o 199 osób – 1,4%), *żnińskim* (o 128 osób – 2,3%), *radziejowskim* (o 50 osób – 1,4%), *mogileńskim* (o 5 osób – 0,1%) oraz *Toruniu* (o 172 osoby – 2,2%).

W dniu 31 grudnia 2010 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie:

- **kobiety** w liczbie 75 696 osób stanowiły 54,3% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 3591 osób (5,0%), a ich udział w ogóle bezrobotnych wzrósł o 0,5 pkt. proc.,
- 22,4% (31 183 osoby) to młodzi bezrobotni **do 25 roku życia**, w odniesieniu do roku wcześniejszego udział tej kategorii w ogóle zarejestrowanych zmniejszył się o 0,5 pkt. proc.,
- **osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** – 7556 osób, stanowiły 5,4% ogółu zarejestrowanych (rok wcześniej 5,6%),
- większość bezrobotnych **nie posiadała wykształcenia średniego –** 89 273 osoby (64,0%), z których aż 46 033 osoby legitymowały się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym,
- dominowały **osoby poprzednio pracujące –** 114 571 osób (82,2%), prawie połowa tych osób (47,7%) posiadało staż pracy do 5 lat,
- **osoby bez stażu pracy** w liczbie 24 830 zarejestrowanych stanowiły 17,8% ogółu (rok wcześniej udział ten wynosił 18,0%), większy problem ze znalezieniem pierwszej pracy mają kobiety, które stanowiły 64,8% osób bez stażu pracy,

- **41 897 bezrobotnych (30,1% ogółu) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy,** wśród osób poprzednio pracujących udział takich osób wyniósł 29,5%, natomiast wśród osób bez stażu pracy 32,7%.

W grudniu 2010 r. wojewódzka **stopa bezrobocia** (charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo) wynosiła **16,6%** (w kraju 12,3%), co pod względem najwyższej stopy bezrobocia lokowało nasz region na trzecim miejscu w kraju (za województwami warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim). W omawianym okresie najwyższą stopę bezrobocia w województwie odnotowano dla powiatu *lipnowskiego* (27,0%). W naszym regionie stopa bezrobocia niższa od średniej krajowej utrzymuje się tylko w dwóch miastach na prawach powiatu: *Bydgoszczy* (7,9%) i *Toruniu* (8,2%).

Wykres 1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego w końcu grudnia 2010 r.

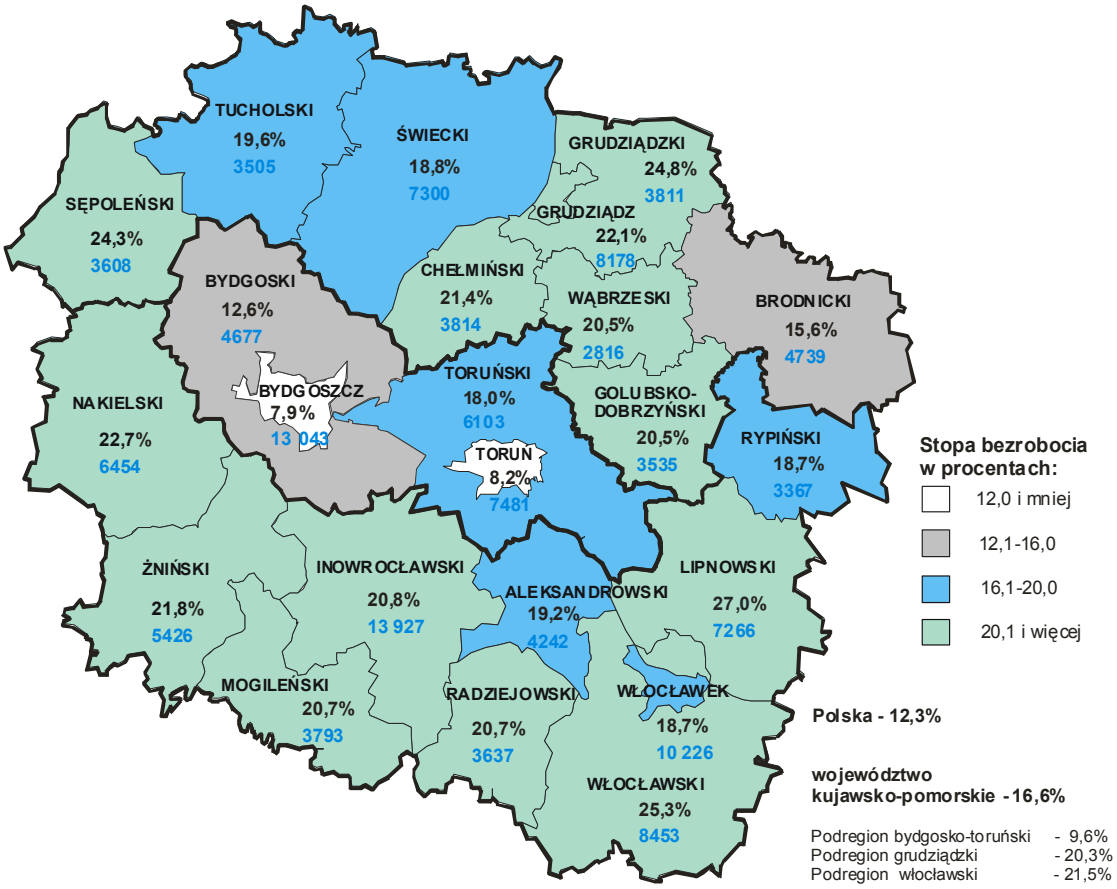

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy oraz danych GUS odnośnie stopy bezrobocia.

W końcu grudnia 2010 r. zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych posiadała zawód – **111 661 bezrobotnych (80,1% ogółu)**. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba bezrobotnych posiadających zawód wzrosła o 5,4% a osób bez

zawodu zmniejszyła się o 1,7%. W omawianym okresie w powiatowych urzędach pracy najliczniej reprezentowane były grupy: *robotników przemysłowych i rzemieślników*, *osób bez zawodu*, *pracowników usług i sprzedawców*.[1]

Wykres 2. Bezrobotni w wielkich grupach zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010

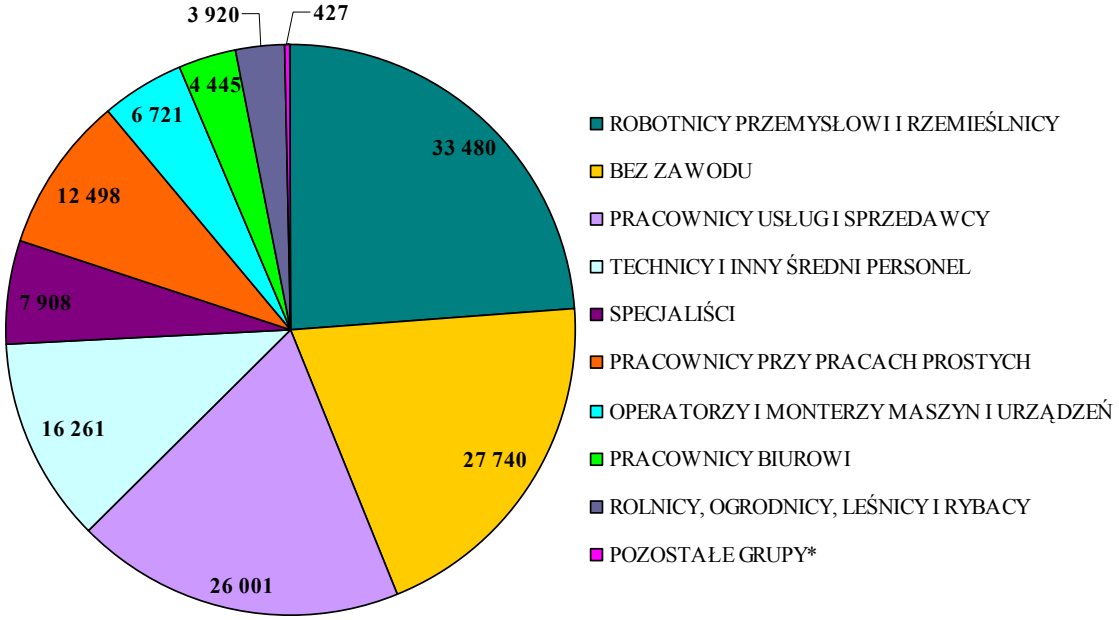

* Do pozostałych grup należą: siły zbrojne i przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 – „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności", załącznik do Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy

Z uwagi na zmianę z dniem 1 lipca 2010 r. klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i brak jednoznacznego klucza powiązań pomiędzy obecną i poprzednią wersją klasyfikacji niemożliwe jest porównanie tych danych z okresami wcześniejszymi.

Bezrobotni z wykształceniem wyższym w końcu 2010 r. stanowili 7,0% ogółu bezrobotnych, 8,7% bezrobotnych kobiet i 24,6% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wśród osób z wykształceniem wyższym doświadczenia zawodowego nie posiadało 32,0%, a 14,3% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy (przy średniej dla ogółu bezrobotnych 30,1%).

---

[1] Dane o bezrobotnych według zawodów opracowane zostały na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności". W statystyce rynku pracy bezrobotni poprzednio pracujący klasyfikowani są według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy, a osoby dotychczas niepracujące zgodnie z zawodem wyuczonym (potwierdzonym świadectwem lub dyplomem kształcenia szkolnego bądź kursowego). Oddzielną grupę stanowią osoby **bez zawodu**. Grupa ta obejmuje osoby spełniające jednocześnie dwa warunki: nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nie dysponują udokumentowaną ciągłością pracy (w okresie minimum 1 roku) w jednym zawodzie.

Tabela 1. Najliczniejsze zawody wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym w województwie kujawsko-pomorskim – stan w dniu 31.12.2010 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni				
		ogółem	kobiety	do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	bez stażu pracy	poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
wykształcenie na ogół wyższe						
235107	Pedagog	**644**	575	133	192	103
242217	Specjalista administracji publicznej	**500**	369	76	93	91
263102	Ekonomista	**496**	359	31	83	116
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	**348**	234	17	42	78
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	**333**	251	69	106	34
222101	Pielęgniarka	**209**	207	7	10	68
242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	**175**	113	16	31	32
263304	Politolog	**165**	92	24	51	26
213303	Specjalista ochrony środowiska	**162**	110	32	60	21
233012	Nauczyciel języka polskiego	**138**	124	8	21	28
213207	Inżynier zootechniki	**130**	84	24	47	22
213205	Inżynier rolnictwa	**128**	72	25	42	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 – „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności", załącznik do Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy

Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym w końcu 2010 r. stanowili 18,9% ogółu bezrobotnych, 22,6% bezrobotnych kobiet i 29,9% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wśród osób z takim wykształceniem doświadczenia zawodowego nie posiadało 27,0%, a bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 28,3%.

Bezrobotni, którzy ukończyli licea ogólnokształcące w końcu omawianego okresu stanowili 10,1% ogółu bezrobotnych, 12,8% bezrobotnych kobiet i 20,8% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Doświadczenia zawodowego nie posiadało aż 42,3% bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, a długookresowe bezrobocie (powyżej 12 miesięcy) dotyczyło 23,7% z nich.

Tabela 2. Najliczniejsze zawody wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim i niższym w województwie kujawsko-pomorskim – stan w dniu 31.12.2010 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni				
		ogółem	kobiety	do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	bez stażu pracy	poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
wykształcenie na ogół średnie zawodowe						
331403	Technik ekonomista S	**3 672**	3 145	208	691	957
512001	Kucharz S	**2 570**	2 089	53	374	737
311504	Technik mechanik S	**1 450**	70	67	210	335
411004	Technik prac biurowych S	**1 422**	1 248	40	38	468
314207	Technik rolnik S	**1 244**	790	53	270	317
514101	Fryzjer S	**1 083**	1 042	124	70	289
432103	Magazynier	**934**	210	12	2	224
522305	Technik handlowiec S	**902**	731	56	159	218
513101	Kelner S	**888**	789	35	47	250
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	**851**	685	96	303	138
334306	Technik administracji S	**686**	601	34	84	184
351203	Technik informatyk S	**545**	185	72	169	92
311924	Technik technologii odzieży S	**499**	497	11	63	154
311204	Technik budownictwa S	**488**	145	24	54	129
331301	Księgowy	**398**	389	4	4	138
wykształcenie na ogół zasadnicze zawodowe i niższe						
522301	Sprzedawca S	**12 981**	11 899	583	290	4 099
722204	Ślusarz S	**3 812**	223	64	175	1 024
515303	Robotnik gospodarczy	**3 249**	1 352	24	6	977
753105	Krawiec S	**2 733**	2 688	23	415	892
711202	Murarz S	**2 555**	17	50	70	638
931301	Robotnik budowlany	**2 436**	47	0	11	684
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	**1 924**	1 279	0	10	731
753303	Szwaczka	**1 858**	1 842	18	20	618
911207	Sprzątaczka biurowa	**1 774**	1 739	0	8	641
752205	Stolarz S	**1 400**	87	44	41	277
512002	Kucharz małej gastronomii S	**1 373**	914	257	541	192
751204	Piekarz S	**1 142**	238	26	31	289
723105	Mechanik samochodów osobowych	**1 102**	1	14	47	277
713102	Malarz budowlany	**1 091**	95	4	26	297
613003	Rolnik S	**1 080**	761	19	227	315
751201	Cukiernik S	**1 067**	689	56	53	298
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	**1 007**	0	152	135	164
722314	Tokarz w metalu	**1 001**	131	1	33	312

„S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 – „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności", załącznik do Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym to najliczniejsza grupa wśród bezrobotnych. W końcu 2010 r. stanowili oni 64,0% ogółu bezrobotnych, 55,9% bezrobotnych kobiet i 24,6% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wśród osób z takim wykształceniem doświadczenia zawodowego nie posiadało 37,4%, a bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało aż 65,1%.

Bezrobotni, według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, podobnie jak w latach wcześniejszych, najczęściej pochodzili z dwóch sekcji: *przetwórstwo przemysłowe* – 26 922 bezrobotnych (19,3% ogółu, rok wcześniej 21,1%) oraz *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – 20 891 osób (15,0%, rok wcześniej 14,4%).

Wykres 3. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD 2007

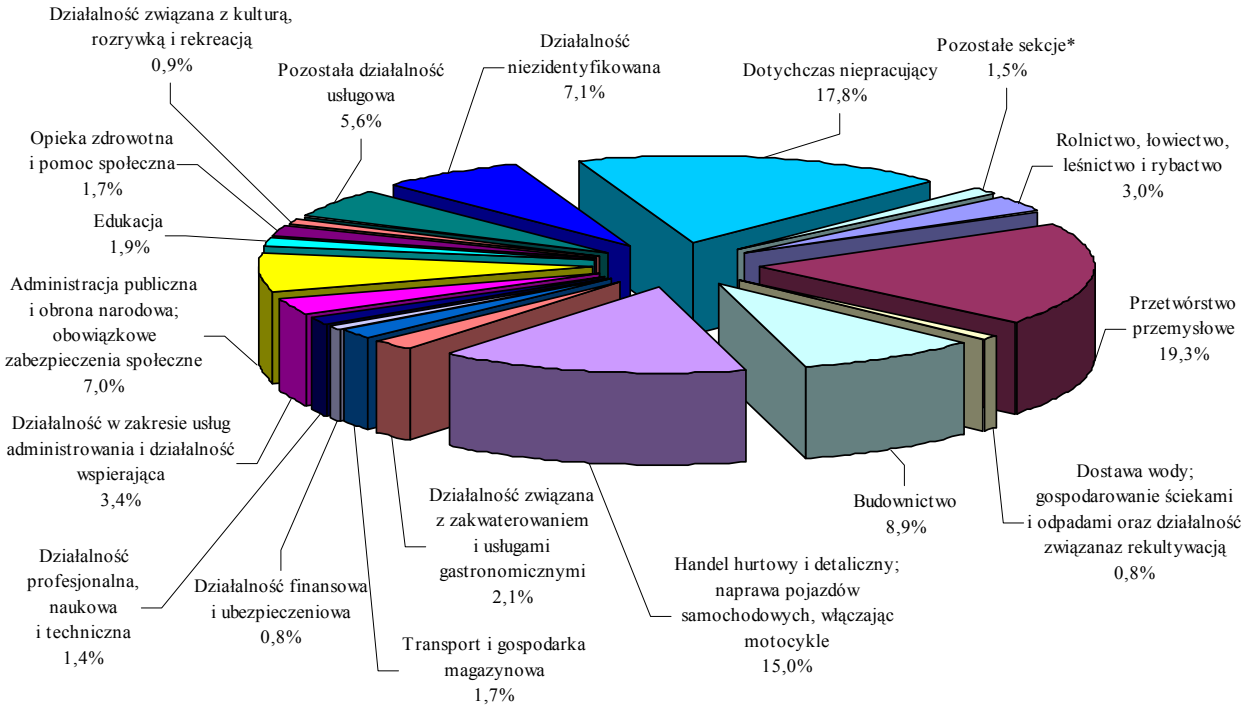

*Do pozostałych sekcji PKD należą: 1. gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; 2. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; 3. górnictwo i wydobywanie; 4. organizacje i zespoły eksterytorialne; 5. informacja i komunikacja; 6. działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 2 do Sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej".

Na długookresowe bezrobocie najbardziej narażone były osoby uprzednio pracujące w mało licznej sekcji *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby*, gdzie wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 36,2% (547 osób zarejestrowanych, z których 198 pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy). Wysoki poziom tego wskaźnika dotyczył także osób dotychczas niepracujących – 32,7%

W odniesieniu do końca 2009 r. można zauważyć widoczny wzrost bezrobotnych, których ostanie miejsce pracy nie zostało przypisane do żadnej z sekcji (o 66,8%). Widocznie zmniejszył się natomiast udział osób z sekcji *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (o 34,2%).

2. ABSOLWENCI SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (ROK SZKOLNY 2009/2010)

Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych została przeprowadzona na podstawie danych z aplikacji Monitoring zawodów działającej na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w systemie Syriusz. Do aplikacji Monitoring zawodów zostały zaimportowane dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) – odnośnie szkół ponadgimnazjalnych (absolwenci roku szkolnego 2009/2010 oraz uczniowie ostatnich klas zgodnie ze stanem w dniu 30.09.2010 r. jako przewidywani absolwenci roku szkolnego 2010/2011). Przekazane przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) informacje na temat absolwentów roku akademickiego 2009/2010 oraz bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zostały ręcznie wprowadzone przez pracowników powiatowych urzędów pracy.

W aplikacji Monitoring zawodów znalazły się dane odnośnie absolwentów roku szkolnego 2009/2010 pochodzące z 136 zasadniczych szkół zawodowych, 323 liceów ogólnokształcących, 242 techników, 190 szkół policealnych oraz 18 szkół wyższych (szkoły wyższe posiadające siedzibę na ternie województwa, bez fili). Zgodnie z tymi danymi w roku 2010 w województwie kujawsko-pomorskim szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 52 325 osób. Najliczniejszą grupą były osoby kończące szkoły wyższe (40,0%). Drugą co do liczebności grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (28,2%).

Wykres 4. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według poziomu kształcenia

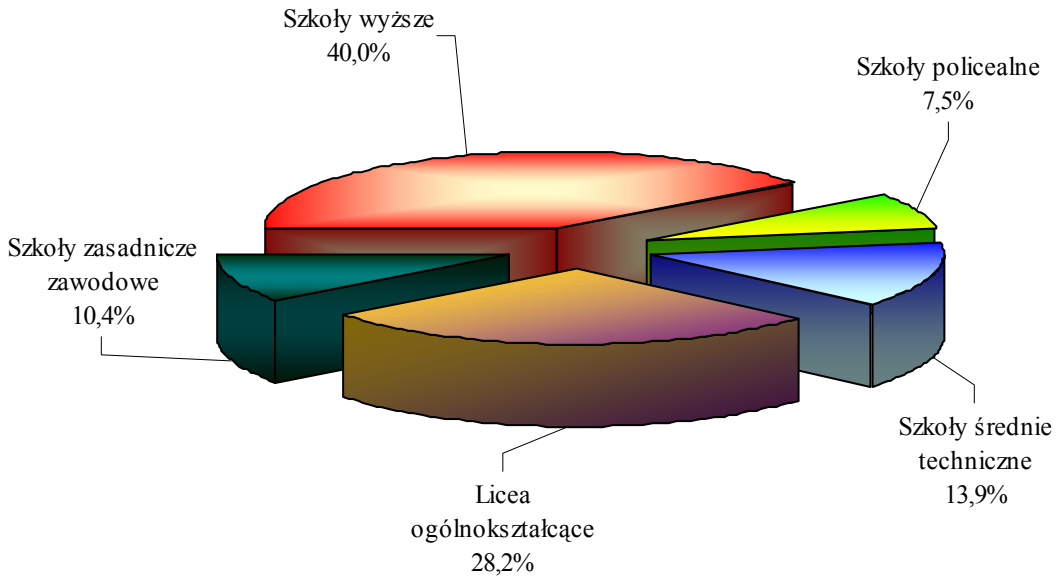

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z aplikacji Monitoring Zawodów (odnośnie szkół ponadgimnazjalnych) i GUS (odnośnie absolwentów szkół wyższych).

Zamieszczone w aplikacji dane wskazują, że w 2011 r. powinna zwiększyć się liczba absolwentów wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych. Największy względny przyrost absolwentów przewidywany jest wśród uczniów szkół policealnych (o 58,7%). W znacznie mniejszej skali zwiększy się liczba absolwentów szkół średnich technicznych (o 14,6%) oraz zasadniczych zawodowych (o 10,7%). Najmniejszy względny przyrost absolwentów oczekiwany jest w liceach ogólnokształcących (o 9,4%). Niestety dane przekazane przez GUS nie obejmowały przewidywanej liczby absolwentów szkół wyższych w 2011 r. Można jednak domniemywać, że w dalszym ciągu będzie to najliczniejsza grupa wśród osób kończących szkoły ponadgimnazjalne w województwie.

Absolwenci kończący w roku 2010 szkoły wyższe głównie reprezentowali grupy kierunków związanych z *naukami społecznymi, gospodarką i prawem* (38,5%), *kształceniem* (16,9%) oraz *naukami humanistycznymi i sztuką* (13,5%). Zdecydowanie mniejszą popularnością cieszyły się kierunki techniczne. Grupę kierunków związanych z *techniką, przemysłem i budownictwem* w 2010 r. ukończyło 1148 osób (5,5% ogółu absolwentów szkół wyższych).

Wykres 5. Absolwenci szkół wyższych roku akademickiego 2009/2010 w województwie kujawsko-pomorskim według grup kształcenia[2]

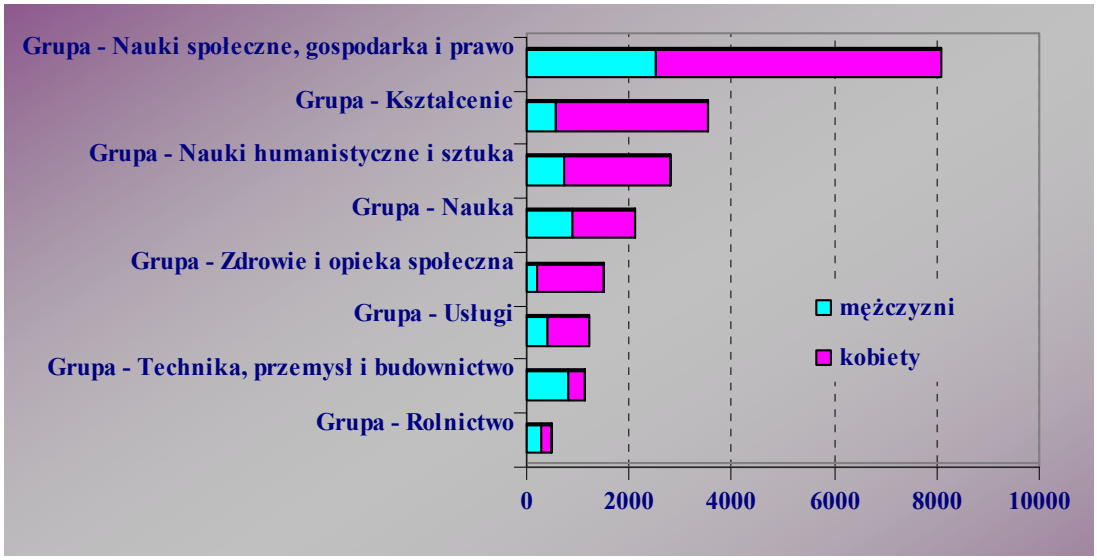

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie absolwentów szkół wyższych w 2010 r.

Jak wynika z danych zaprezentowanych na wykresie 5, wśród absolwentów szkół wyższych przeważają kobiety, które w liczbie 14 372 osób stanowiły 68,7% ogółu absolwentów szkół wyższych. Absolwenci uczelni wyższych najczęściej kończyli takie kierunki jak:

- pedagogika (3101 osób, w tym 2726 kobiet),
- administracja (1932 osoby, w tym 1381 kobiet),
- zarządzanie (1450 osób, w tym 885 kobiet),
- finanse i rachunkowość (1251 osób, w tym 959 kobiet),
- turystyka i rekreacja (960 osób, w tym 633 kobiety),
- ochrona środowiska (664 osoby, w tym 410 kobiet),
- stosunki międzynarodowe (610 osób, w tym 374 kobiety),
- ekonomia (605 osób, w tym 396 kobiet),
- pielęgniarstwo (584 osoby, w tym 565 kobiet),
- historia (536 osób, w tym 246 kobiet),
- filologia polska (525 osób, w tym 479 kobiet),
- filologia angielska (512 osób, w tym 421 kobiet).[3]

Najliczniej reprezentowane przez absolwentów szkół wyższych kierunki odpowiadają zawodom, w których w rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu 2010 r. pozostawało najwięcej bezrobotnych z wyższym wykształceniem (*pedagog* – 644 osoby, *specjalista administracji publicznej* – 500 osób, *ekonomista* – 496 osób, *specjalista do spraw marketingu i handlu* – 348 osób, *specjalista do spraw usług gastronomicznych, hotelarskich*

[2] Szczegółowe informacje na temat absolwentów szkół wyższych roku akademickiego 2009/2010 w województwie kujawsko-pomorskim według grup i kierunków kształcenia zawiera tabela 6 w aneksie statystycznym.
[3] Dane GUS odnośnie absolwentów szkół wyższych w 2010 r.

i turystycznych – 333 osoby, *pielęgniarka* – 209 osób, *specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych* – 175 osób).

Osoby, które w omawianym okresie ukończyły szkoły policealne najczęściej kształciły się w takich kierunkach jak: *technik administracji*, *technik bezpieczeństwa i higieny pracy*, *technik usług kosmetycznych*, *technik informatyk* i *technik farmaceutyczny*. Najpopularniejszych kierunków kształcenia w szkołach policealnych zawiera tabela 3.

Tabela 3. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w szkołach policealnych w województwie kujawsko-pomorskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci roku szkolnego 2009/2010	Przewidywana liczba absolwentów roku szkolnego 2010/2011
334306	Technik administracji S	510	1 033
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	429	660
514207	Technik usług kosmetycznych S	395	534
351203	Technik informatyk S	285	372
321301	Technik farmaceutyczny S	252	310
000000	Bez zawodu*	190	68
264302	Filolog - filologia obcojęzyczna**	178	210
325402	Technik masażysta S	150	265
325601	Ratownik medyczny S	137	169
314207	Technik rolnik S	130	169
331403	Technik ekonomista S	120	138
333107	Technik logistyk S	98	130
341205	Pracownik socjalny	81	79
541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	81	142
532102	Opiekun medyczny S	80	266
422402	Technik hotelarstwa S	77	66
422103	Technik obsługi turystycznej S	73	85
233011	Nauczyciel języka niemieckiego**	57	69
341204	Opiekunka środowiskowa S	54	19
431103	Technik rachunkowości S	52	103
333906	Technik organizacji reklamy S	50	74
514105	Technik usług fryzjerskich S	50	130

„S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego
* Jako absolwenci „Bez zawodu" wykazane zostały osoby, w przypadku których w nie udało się ustalić kodu zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zwykle dotyczyło to sytuacji, kiedy w arkuszu przekazanym z SIO jako zawód wpisana była wartość „Inny".
** Jako absolwenci w zawodach „Filolog – filologia obcojęzyczna" oraz „Nauczyciel języka niemieckiego" wykazane zostały osoby, które ukończyły Nauczycielskie Kolegia Języków Obcych.
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z aplikacji Monitoring zawodów

W 2011 r., w odniesieniu do roku wcześniejszego, największy względny wzrost liczby absolwentów szkół policealnych planowany był w takich zawodach jak: *asystent osoby niepełnosprawnej* (o 710,5% z 19 do 154 absolwentów), *opiekun w domu pomocy społecznej* (o 555,6% z 9 absolwentów w 2010 r. do 59 w roku 2011). Wyraźnie zmniejszyć się mogła

liczba osób kończących szkołę z zawodem *opiekunka środowiskowa* (o 64,8% z 54 do 19 absolwentów).[4]

W szkołach średnich technicznych do najpopularniejszych kierunków kształcenia należały takie zawody jak: *asystent ekonomiczny, technik informatyk, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego*.

Tabela 4. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w szkołach średnich technicznych w województwie kujawsko-pomorskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci roku szkolnego 2009/2010	Przewidywana liczba absolwentów roku szkolnego 2010/2011
331403	Technik ekonomista S	1 135	1 275
351203	Technik informatyk S	612	718
311504	Technik mechanik S	567	722
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	560	490
422402	Technik hotelarstwa S	471	479
314207	Technik rolnik S	407	515
522305	Technik handlowiec S	323	338
512001	Kucharz S	315	308
311408	Technik elektronik S	270	243
331402	Technik agrobiznesu S	254	204
314403	Technik technologii żywności S	193	243
311204	Technik budownictwa S	171	284
513101	Kelner S	160	106
325511	Technik ochrony środowiska S	142	131
311303	Technik elektryk S	139	140
314202	Technik architektury krajobrazu S	139	297
311513	Technik pojazdów samochodowych S	129	143
351103	Technik teleinformatyk S	125	160
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	124	94
314301	Technik leśnik S	106	73
343602	Muzyk S	103	145
514105	Technik usług fryzjerskich S	94	187
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	78	58
311410	Technik mechatronik S	76	121
343204	Plastyk S	68	61
314205	Technik ogrodnik S	65	58
311206	Technik drogownictwa S	64	91

„S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z aplikacji Monitoring zawodów

[4] Szczegółowe informacje na temat absolwentów szkół policealnych, liceów ogólnokształcących, średnich technicznych i zasadniczych zawodowych roku szkolnego 2010/2011 w województwie kujawsko-pomorskim według zawodów zawiera tabela 8 w aneksie statystycznym.

W omawianym okresie największy względny wzrost liczby absolwentów średnich szkół technicznych oczekiwany był w takich zawodach jak: *technik logistyk* (o 318,2% z 44 absolwentów w 2010 r. do 184 w roku 2011), *technik architektury krajobrazu* (o 113,7% z 139 do 297 absolwentów), *technik żeglugi śródlądowej* (o 100,0% z 24 do 48 absolwentów). W 2011 przewidywane było zmniejszenie liczby absolwentów w zawodach: *kelner* (o 33,8% z 160 do 106 absolwentów), *technik leśnik* (o 31,1% z 106 do 73 absolwentów), *technik technologii drewna* (o 26,8% z 41 do 30 absolwentów).

Wśród absolwentów szkół zawodowych najliczniej reprezentowanymi profesjami były: *kucharz małej gastronomii*, *sprzedawca*, *mechanik pojazdów samochodowych*.

Tabela 5. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci roku szkolnego 2009/2010	Przewidywana liczba absolwentów roku szkolnego 2010/2011
512002	Kucharz małej gastronomii S	990	1 115
522301	Sprzedawca S	974	1 078
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	625	699
514101	Fryzjer S	383	484
722204	Ślusarz S	281	334
711202	Murarz S	226	255
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	223	203
752205	Stolarz S	220	208
751201	Cukiernik S	177	199
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych S	130	172
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	122	123
713101	Malarz - tapeciarz S	120	128
741103	Elektryk S	102	131
751204	Piekarz S	100	105
722307	Operator obrabiarek skrawających S	93	70
613003	Rolnik S	78	62

„S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z aplikacji Monitoring zawodów

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki pozostający w ewidencji powiatowych urzędów pracy w końcu 2010 r. najczęściej legitymowali się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 30,5% (2261 osób).

Wykres 6. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w woj. kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. według poziomu wykształcenia (w %)

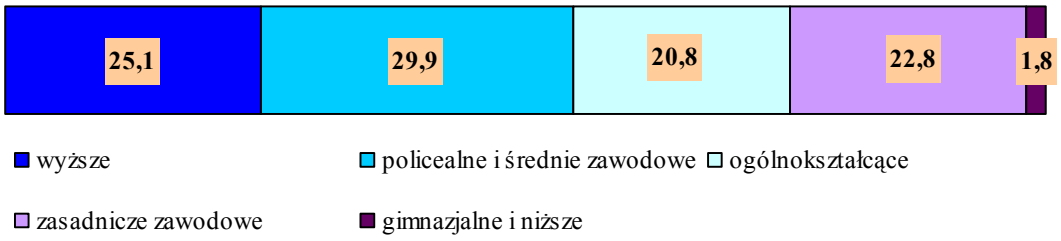

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do Sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy".

Porównując dane odnośnie poziomu wykształcenia bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z danymi zawartymi w aplikacji Monitoring zawodów można zauważyć że, w najgorszej sytuacji znalazły się osoby kończące zasadnicze szkoły zawodowe, wśród których średnio co 3 absolwent trafił do ewidencji powiatowych urzędów pracy jako osoba bezrobotna. W przypadku szkół policealnych i średnich zawodowych jako osoba bezrobotna zarejestrował się co 5 absolwent. Najlepiej na rynku pracy odnaleźli się absolwenci szkół wyższych, spośród których co 11 osoba trafiła do ewidencji osób bezrobotnych.

Wykres 7. Udział bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w ogóle absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w końcu 2010 r. (w %)

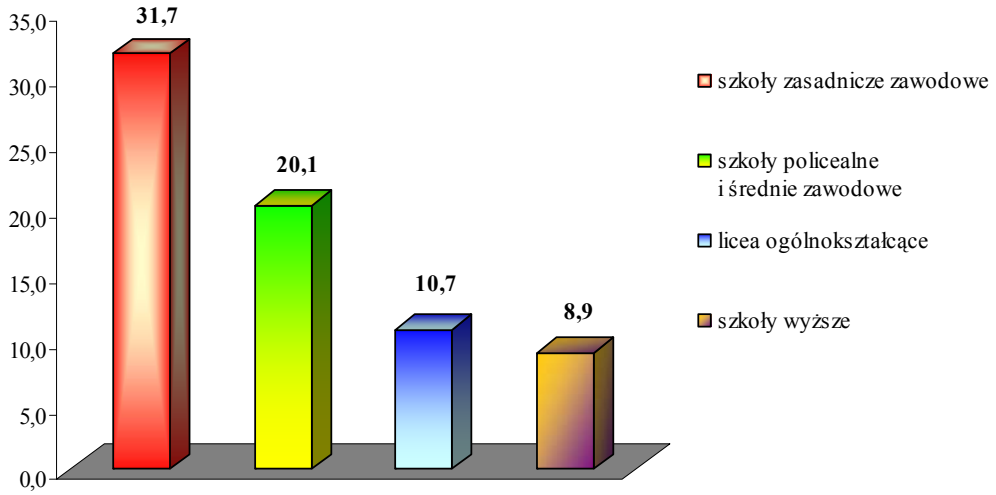

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z aplikacji Monitoring zawodów odnośnie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01 odnośnie bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Bezrobotni absolwenci szkół zawodowych przeważnie kończyli szkoły z terenu powiatu, w którym mieszkali – 80,7%. Do ewidencji osób bezrobotnych najczęściej trafiały osoby z zawodem *sprzedawca* – 49,0% ogółu kończących kształcenie w tym zawodzie oraz *mechanik-monter maszyn i urządzeń* – 39,2%, *lakiernik* – 37,5%, *fryzjer* – 33,4%.

Bezrobotni absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych w mniejszym stopniu niż absolwenci szkół zawodowych kończyli szkoły z terenu powiatu, w którym mieszkali – 66,6%. Na tym poziomie kształcenia do ewidencji osób bezrobotnych głównie trafiały osoby z zawodem *technik pojazdów samochodowych* – 31,0% ogółu kończących kształcenie w tym zawodzie, *technik ochrony środowiska* – 29,6%, *technik żywienia i gospodarstwa domowego* – 28,0%, *technik masażysta* – 23,3% oraz *technik ekonomista* – 21,3%.

Należy wziąć pod uwagę, że w rzeczywistości odsetki absolwentów rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy w poszczególnych zawodach są najprawdopodobniej wyższe, ponieważ nie wszystkie dane odnośnie bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki udało się wprowadzić do aplikacji Monitoring zawodów. Zgodnie z załącznikiem 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy – Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności – w dniu 31 grudnia 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 7556 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki natomiast do aplikacji zostały wprowadzone dane 6813 osób. [5]

3. POPYT NA PRACĘ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2010 R. (BADANIE GUS)

Niniejszy rozdział powstał na podstawie wyników badania Głównego Urzędu Statystycznego „Popyt na pracę w IV kwartale 2010 r.”. Podstawą do prowadzenia badania jest formularz Z-05, którym zgodnie z Programem Badań Statystyki Publicznej na 2010 r. objęte są podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób. Głównym celem badania jest uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego

[5] Wprowadzone dane różnią się od tych wykazanych w załączniku 3 z uwagi na to, że:
- w załączniku 3 osoby poprzednio pracujące (powyżej roku) klasyfikowane są według zawodu wykonywanego, na potrzeby monitoringu, osoby te powinny zostać wykazane zgodnie z zawodem wyuczonym – niestety w niektórych przypadkach nie udało się ustalić zawodu wyuczonego w związku z czym dane tych osób nie mogły zostać wprowadzone do aplikacji.
- w związku z zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi powiatowe urzędy pracy nie miały możliwości wprowadzenia danych osób kończących szkoły zawodowe, średnie techniczne i policealne bez zdanego egzaminu zawodowego. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej jeżeli osoba kończy szkołę nie zdając egzaminu zawodowego jest osobą bez zawodu.
- dane w załączniku 3, poza osobami kończącymi szkoły ponadgimnazjalne, obejmują także osoby kończące gimnazja i szkoły podstawowe.

i niezrealizowanego, czyli pracujących i wolnych miejsc pracy oraz nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy.

Pomimo zmiany z dniem 1 lipca 2010 r. klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy w badaniu popytu na pracę za 2010 r. została zastosowana poprzednia wersja klasyfikacji z 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.).

Popyt na pracę stanowią zarówno zagospodarowane miejsca pracy, wyrażone aktualną liczbą pracujących, jak i wolne miejsca pracy. Poprzez **wolne miejsca pracy** rozumiane są miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1. miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
2. pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
3. w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Ponadto badanie popytu na pracę daje możliwość poznania struktury **nowo utworzonych miejsc pracy,** powstałych w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności. Jako nowo utworzone miejsca pracy traktowane są także wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Począwszy od 2009 r. badanie popytu na pracę dostarcza także informacji o zlikwidowanych miejscach pracy według cech opisujących zakłady pracy (sektor własności, wielkość jednostki oraz rodzaj prowadzonej działalności).[6]

Badaniem popytu na pracę za IV kwartał 2010 r. objęto 100,0 tys. podmiotów z terenu całego kraju, z czego 64,8% podmiotów złożyło sprawozdanie Z-05 za IV kwartał 2010 r. Po uogólnieniu wyniki badania są reprezentatywne dla 590,7 tys. jednostek o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób z terenu całego kraju, z czego większość (70,8%) stanowią jednostki małe.[7] Wśród badanych jednostek – 515,5 tys., tj. 87,3% to sektor prywatny, a 12,7% sektor publiczny.

Z terenu województwa kujawsko-pomorskiego badaniem objęto 28 785 podmiotów. Zdecydowana większość tych podmiotów działała w sektorze prywatnym – 86,4%. Jednostki

[6] Popyt na pracę w 2010 r.; Główny Urząd Statystyczny.
[7] Zgodnie z klasyfikacją GUS według kryterium liczby pracujących:
- do 9 osób – jednostki małe,
- 10 do 49 osób – jednostki średnie,
- powyżej 49 osób – jednostki duże.

małe stanowiły 68,4% zbiorowości, średnie – 21,5% a duże – 10,1%. Największy udział w badaniu miały podmioty należące do sekcji *handel i naprawy*[8] (35,3%), *przetwórstwo przemysłowe* (14,1%), *budownictwo* (11,0%) oraz *edukacja* (7,9%)[9].

Dla pełniejszego zobrazowania sytuacji na wojewódzkim rynku pracy dane z badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r. porównane zostały z wynikami za IV kwartał roku wcześniejszego. [10]

3.1. Pracujący

W końcu grudnia 2010 r. liczba pracujących w zbadanych jednostkach z terenu województwa kujawsko-pomorskiego wynosiła **495 167** osób. W porównaniu z wynikami badania popytu na pracę za IV kwartał 2009 r. liczba pracujących w województwie zwiększyła się o 4,8% (w kraju o 7,3%). Przy czym wzrost ten dotyczył jedynie sektora prywatnego (wzrost o 9,3%). W sektorze publicznym nastąpiła redukcja zatrudnienia o 4,1%. Spowodowało to, że w końcu 2010 r. w sektorze publicznym pracowało 30,9% ogółu pracujących. W odniesieniu do roku wcześniejszego udział ten zmniejszył się o 2,9 pkt. proc. (w Polsce spadek o 2,5 pkt. proc.)

Tabela 6. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sektorów. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze			
		publicznym		prywatnym	
		liczba	%	liczba	%
Kraj	**10 827 968**	3 377 931	31,2	7 450 037	68,8
Województwo	**495 167**	152 894	30,9	342 273	69,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W **sektorze prywatnym** najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie: *przetwórstwa przemysłowego* – 37,1% ogółu pracujących w tym sektorze oraz *handlu i napraw* – 29,5%. Osoby pracujące w tym sektorze głównie wykonywały zawody należące do takich grup zawodowych jak: *robotnicy przemysłowi*

[8] Pełna nazwa sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych; włączając motocykle.
[9] „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r.", Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.
[10] W IV kwartale 2009 r. w badaniu uczestniczyły 22.474 podmioty z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Z ternu województwa kujawsko-pomorskiego badaniem objęto 22.474 podmioty. Zdecydowana większość tych podmiotów działała w sektorze prywatnym – 83,7%. Jednostki małe stanowiły 64,3% zbiorowości, średnie – 25,4% a duże – 10,3%.

i rzemieślnicy (23,2%), *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (15,4%) oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (14,1%).

Pracujący w **sektorze publicznym** najczęściej zatrudniani byli w takich sekcjach jak: *edukacja* – 39,1% pracujących w tym sektorze oraz *opieka i pomoc społeczna* – 19,3%. Wśród pracujących w sektorze publicznym dominowały osoby z grupy zawodowej *specjalistów* – 44,4%.

Większość pracujących, zarówno w województwie kujawsko-pomorskim jak i kraju, skupiona była w **jednostkach dużych** (55,0% w województwie i 57,5% w kraju). Osoby te pracowały przede wszystkim w zakładach prowadzących działalność w zakresie *przetwórstwa przemysłowego* – 34,8% pracujących w jednostkach tej wielkości. Pracujący w jednostkach dużych to najczęściej osoby z zawodami z wielkich grup zawodowych: *specjaliści* (20,1%), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (18,0%) oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (14,1%). W porównaniu do wyników badania popytu na pracę za IV kwartał 2009 r. udział osób pracujących w województwie kujawsko-pomorskim w jednostkach dużych zmniejszył się o 0,8 pkt. proc. (w kraju spadek o 2,3 pkt. proc.).

Tabela 7. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według wielkości jednostek. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego jednostki					
		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
Kraj	**10 827 968**	6 227 021	57,5	2 493 580	23,0	2 107 367	19,5
Województwo	**495 167**	272 301	55,0	124 393	25,1	98 473	19,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W **jednostkach średnich** zatrudnionych było 25,1% ogółu pracujących w województwie (przed rokiem 26,1%). Osoby te pracowały głównie w sekcjach: *edukacja* – 24,3% pracujących w jednostkach tej kategorii, *handel i naprawy* – 19,6% oraz *przetwórstwo przemysłowe* – 19,3%. W podmiotach tej wielkości najliczniejsze grupy zawodowe stanowili *specjaliści* – 25,2% oraz *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 16,7%.

W ciągu roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba pracujących w **podmiotach małych** (o 15,5%, w kraju o 24,2%). Osoby pracujące w tej grupie podmiotów skupione były głównie w sekcjach: *handel i naprawy* – 41,2%. Najliczniejsze grupy zawodowe wśród pracujących w podmiotach małych tworzyli: *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (17,4%) oraz *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (16,3%).

Według wielkich grup zawodowych największą grupę pracujących w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły osoby wykonujące zawody należące do grupy **specjalistów** – 19,7% oraz **robotników przemysłowych i rzemieślników** –17,5%.

Tabela 8. Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze		z tego w jednostkach		
		publicznym	prywatnym	dużych	średnich	małych
Województwo	**495 167**	152 894	342 273	272 301	124 393	98 473
Specjaliści	**97 721**	67 847	29 874	54 781	31 361	11 579
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	**86 757**	7 506	79 251	48 954	20 717	17 086
Technicy i inny średni personel	**59 572**	23 234	36 338	36 079	13 430	10 063
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	**57 216**	9 010	48 206	38 286	11 455	7 475
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	**57 134**	4 459	52 675	29 604	11 441	16 089
Pracownicy przy pracach prostych	**54 830**	17 898	36 932	27 369	15 374	12 087
Pracownicy biurowi	**50 884**	16 027	34 857	25 442	13 763	11 679
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	**29 216**	6 304	22 912	11 117	6 103	11 996
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	**1 837**	609	1 228	669	749	419

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

Osoby wykonujące zawody z grupy *specjalistów* – 97 721 osób, pracowały najczęściej w sektorze publicznym (69,4% pracujących w tej grupie). Specjaliści najczęściej pracowali w dużych jednostkach (56,1% pracujących w tej grupie). W porównaniu z końcem 2009 r. liczba pracujących z zawodami należącymi do grupy wielkiej specjalistów zwiększyła się o 4,9%.

Znaczną liczbę pracujących stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 86 757 osób, reprezentujących głównie sektor prywatny. W sektorze tym pracowało 91,3% pracujących w tej grupie zawodowej. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy najczęściej związani byli z jednostkami dużymi (56,4%). W odniesieniu do końca grudnia'09 liczba pracujących robotników przemysłowych i rzemieślników zwiększyła się o 9,0%.

W porównaniu do wyników badania popytu na pracę z 2009 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba pracujących zwiększyła się w większości grup zawodowych. Największy bezwzględny wzrost liczby pracujących wystąpił w grupach: *pracowników usług osobistych i sprzedawców* (o 12 947 osób) oraz *robotników przemysłowych i rzemieślników* (o 7127 osób). W odniesieniu do roku wcześniejszego liczba pracujących zmniejszyła się w trzech grupach zawodowych: *pracowników biurowych* (o 2876 osób), *pracowników przy pracach prostych* (o 2050 osób) oraz *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* (o 1146 osób).

Osoby pracujące w województwie kujawsko-pomorskim, według wielkich grup zawodowych, częściej niż w całym kraju pracowały jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (2,4 pkt. proc.), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (1,3 pkt. proc.) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (o 0,8 pkt. proc.). Rzadziej natomiast wykonywały zawody należące do grup wielkich pracowników biurowych (o 2,0 pkt. proc.) oraz specjalistów (o 1,4 pkt. proc.).

Wykres 8. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. według wielkich grup zawodowych (w %)

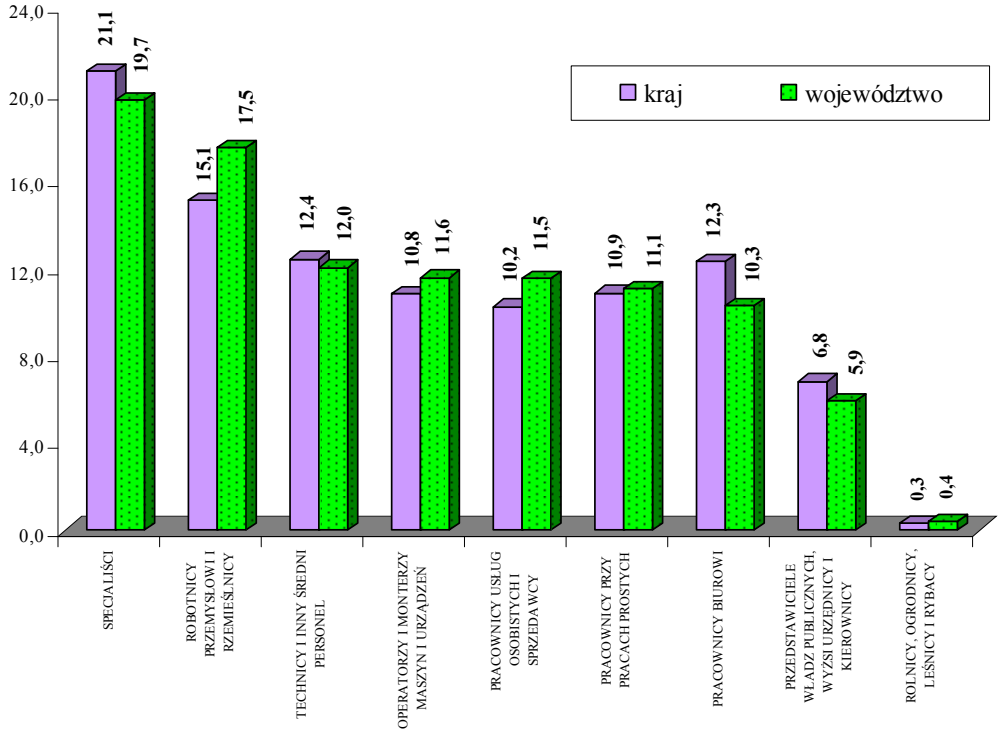

* Do pozostałych grup należą: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak i w całym kraju, najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie: **przetwórstwa przemysłowego** – 26,6% oraz **handlu i napraw** – 20,5%.

Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim w podmiotach działających w zakresie *przetwórstwa przemysłowego* – 131 627 osób – głównie reprezentowali sektor prywatny (96,6% pracujących w tej sekcji). Osoby związane z przetwórstwem przemysłowym najczęściej pracowały w jednostkach dużych – 72,1%.

Liczną grupę pracujących stanowiły także osoby z sekcji *handel i naprawy* – 101 452 osoby. Osoby te pracowały przeważnie w sektorze prywatnym (99,6% pracujących w tej sekcji) i jednostkach małych – 40,0%.

Tabela 9. Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze		z tego w jednostkach		
		publicznym	prywatnym	dużych	średnich	małych
Województwo	**495 167**	152 894	342 273	272 301	124 393	98 473
Przetwórstwo przemysłowe	**131 627**	4 512	127 115	94 853	24 021	12 753
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	**101 452**	450	101 002	36 465	24 390	40 597
Edukacja	**62 956**	59 717	3 239	28 979	30 282	3 695
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**35 672**	29 550	6 122	26 455	7 256	1 961
Budownictwo	**35 538**	290	35 248	12 390	11 842	11 306
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**25 127**	25 126	1	20 352	4 646	129
Transport i gospodarka magazynowa	**18 678**	7 549	11 129	9 852	3 288	5 538
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	**15 228**	285	14 943	11 182	2 115	1 931
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**11 706**	4 582	7 124	4 114	1 762	5 830
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**9 689**	1 946	7 743	7 375	1 338	976
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	**8 900**	595	8 305	1 979	2 669	4 252
Dostawa wody; gospodarowanie ściekamii odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	**7 699**	5 204	2 495	4 512	2 261	926
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**6 590**	2 129	4 461	2 446	2 914	1 230
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**5 766**	5 246	520	2 161	2 030	1 575
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	**5 727**	1 259	4 468	2 789	1 636	1 302
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	**4 622**	4 010	612	4 117	390	115
Pozostała działalność usługowa	**4 034**	21	4 013	757	446	2 831
Informacja i komunikacja	**3 315**	379	2 936	1 109	825	1 381
Górnictwo i wydobywanie	**841**	44	797	414	282	145

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W porównaniu do roku wcześniejszego zmniejszyła się liczba osób pracujących w *transporcie i gospodarce magazynowej* (o 4171 osób). Wyraźnie wzrosła natomiast liczba pracujących w dwóch najliczniejszych sekcjach *handlu i naprawach* (wzrost o 17 085 osób) oraz *przetwórstwie przemysłowym* (o 3974 osoby).

W porównaniu z ogólnopolską strukturą pracujących, osoby z województwa kujawsko-pomorskiego częściej pracują w jednostkach zajmujących się *przetwórstwem przemysłowym* (o 4,4 pkt. proc.). Rzadziej natomiast w takich sekcjach jak: *transport i gospodarka magazynowa* (o 2,0 pkt. proc.) oraz *górnictwo i wydobywanie* (o 1,4 pkt. proc.).

Wykres 9. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. według sekcji PKD (w %)

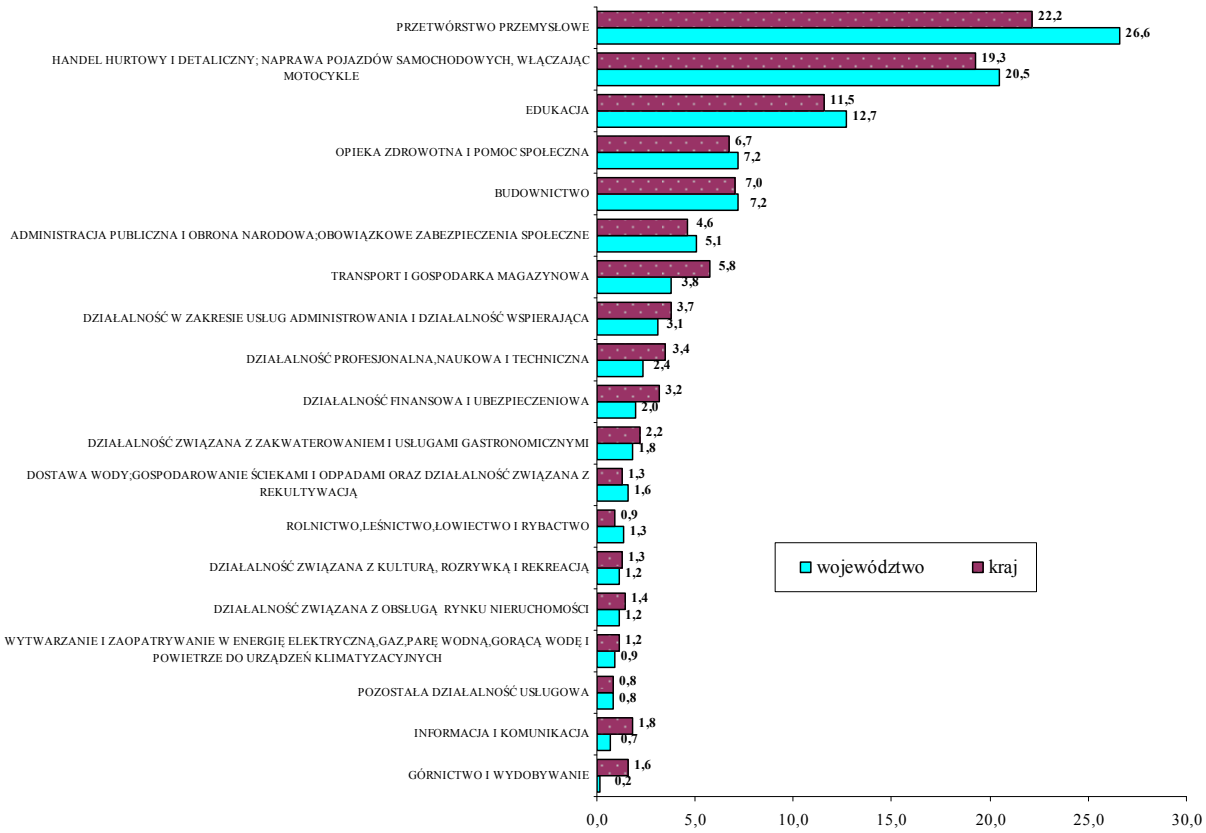

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

3.2. Nowo utworzone miejsca pracy

Zgodnie z badaniem popytu na pracę realizowanym przez GUS **w 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim powstało 25 417 nowych miejsc pracy**, było to 4,2% miejsc pracy powstałych w kraju. W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmniejszyła się o 1329 miejsc – 5,0%. W tym samym okresie w kraju nastąpił wzrost nowych miejsc pracy o 16,8%.

W województwie kujawsko-pomorskim zdecydowana większość nowych miejsc pracy powstała w sektorze prywatnym – 85,8%. W ciągu roku liczba nowych miejsc pracy zmniejszyła się zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym, przy czym spadek ten był dynamiczniejszy w sektorze publicznym – 22,3% wobec 1,3% spadku w sektorze prywatnym.

Tabela 10. Nowo utworzone miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według sektorów

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze			
		publicznym		prywatnym	
		liczba	%	liczba	%
Kraj	**609 263**	68 373	11,2	540 890	88,8
Województwo	**25 417**	3 608	14,2	21 809	85,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W **sektorze publicznym** nowe miejsca pracy powstawały głównie w sekcjach: *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* – 54,2%.

W **sektorze prywatnym** nowe miejsca pracy skupione były najczęściej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie *przetwórstwa przemysłowego* (29,5%) oraz *handlu i napraw* (27,5%).

Najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy w województwie powstało w jednostkach małych (42,4%). W porównaniu do roku wcześniejszego liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmniejszyła się w jednostkach dużych (793 miejsca mniej, tj. 9,9%) i średnich (o 1078 miejsc – 12,6%) wzrosła natomiast w jednostkach małych (o 542 miejsca – 5,3%). W tym samym czasie w Polsce liczba nowych miejsc pracy w jednostkach dużych wzrosła o 18,5%, w średnich o 8,9% a w małych o 21,0%.

Tabela 11. Nowo utworzone miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według wielkości jednostek

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego jednostki					
		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
Kraj	**609 263**	205 817	33,8	158 694	26,0	244 752	40,2
Województwo	**25 417**	7 206	28,4	7 446	29,3	10 765	42,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W województwie kujawsko-pomorskim w **jednostkach dużych** nowe miejsca pracy powstawały głównie w podmiotach prowadzących działalność w zakresie *przetwórstwa przemysłowego* – 44,9% nowych miejsc pracy w jednostkach tej wielkości. **Jednostki średnie** generowały nowe miejsca pracy w takich sekcjach jak: *budownictwo* (21,9%), *przetwórstwo przemysłowe* (21,7%) i *administracja publiczna i obrona narodowa,*

obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (14,9%). W **jednostkach małych** najwięcej miejsc pracy powstało w *handlu i naprawach* (38,8%).

W biorących udział w badaniu jednostkach z województwa kujawsko-pomorskiego najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy powstało w zakładach prowadzących działalność w zakresie **przetwórstwa przemysłowego** – 25,4%. Nowe miejsca pracy w *przetwórstwie przemysłowym* powstawały głównie w sektorze prywatnym (99,6%) i jednostkach dużych (50,1%).

Tabela 12. Nowo utworzone miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze		z tego w jednostkach		
		publicznym	prywatnym	dużych	średnich	małych
Województwo	**25 417**	3 608	21 809	7 206	7 446	10 765
Przetwórstwo przemysłowe	**6 466**	24	6 442	3 239	1 616	1 611
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	**5 996**	8	5 988	908	914	4 174
Budownictwo	**4 156**	15	4 141	487	1 634	2 035
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**1 954**	1 954	-	839	1 110	5
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	**1 140**	78	1 062	310	559	271
Edukacja	**999**	646	353	202	513	284
Transport i gospodarka magazynowa	**698**	13	685	43	176	479
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**693**	80	613	356	95	242
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	**692**	1	691	85	138	469
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**584**	20	564	101	50	433
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**580**	395	185	225	282	73
Dostawa wody;gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	**314**	137	177	93	126	95
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**243**	203	40	33	59	151
Informacja i komunikacja	**227**	4	223	21	41	165
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**225**	1	224	96	58	71
Pozostała działalność usługowa	**207**	-	207	65	12	130
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	**110**	16	94	31	20	59
Górnictwo i wydobywanie	**89**	-	89	51	27	11
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną,gaz,parę wodną,gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	**44**	13	31	21	16	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W regionie znaczna liczba nowych miejsc pracy powstała także w sekcjach: **handel i naprawy** – 23,6% oraz **budownictwo** – 16,4%. W obu sekcjach nowe miejsca pracy

generował najczęściej sektor prywatny (odpowiednio 99,9% i 99,6%) i jednostki małe (69,6% w *handlu i naprawach* i 49,0% w *budownictwie*).

W 2010 r. w większości sekcji powstało mniej nowych miejsc pracy niż w roku wcześniejszym. Największy względny spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy odnotowano w sekcjach: *pozostała działalność usługowa* (o 60,6%), *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (o 42,7%) oraz *opieka zdrowotna i pomoc społeczna* (39,6%). Najwidoczniejszy przyrost nowych miejsc pracy zauważalny był w *górnictwie i wydobywaniu* – 161,8%.

Wykres 10. Nowo utworzone miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według sekcji PKD (w %)

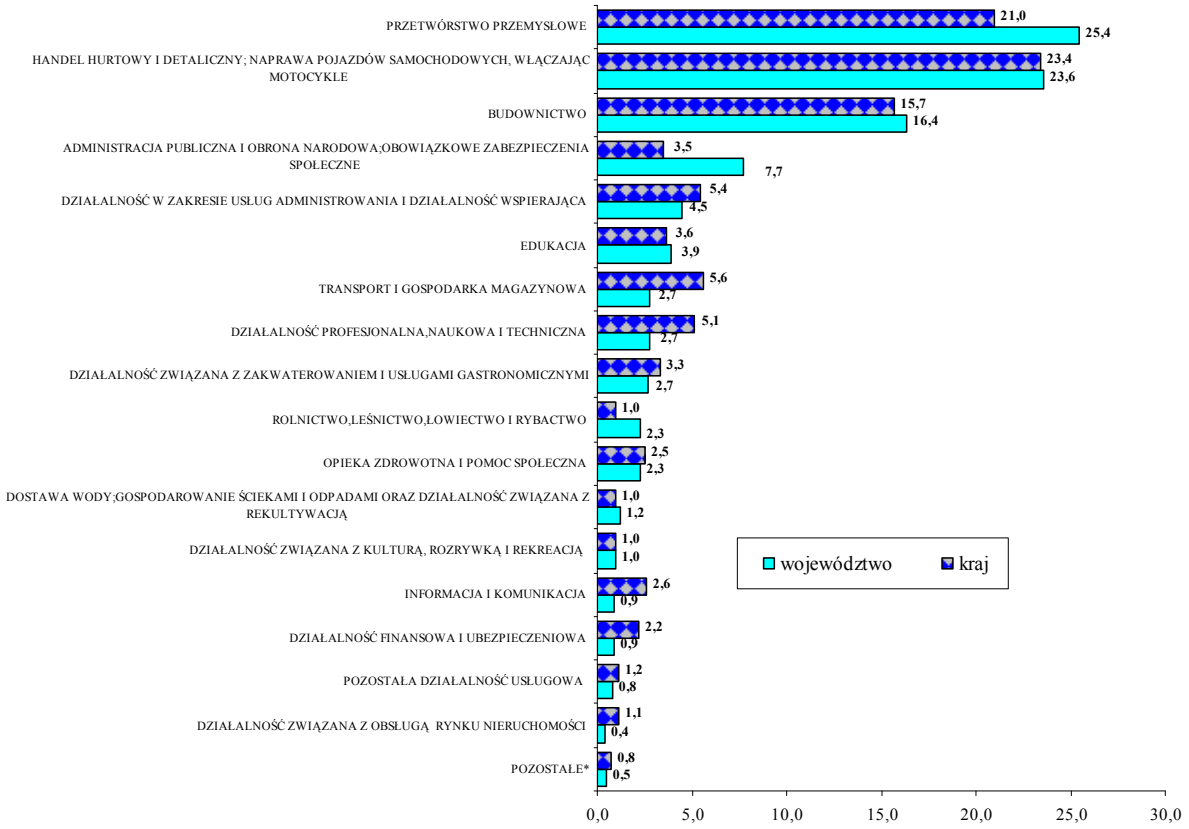

* Do pozostałych sekcji należą: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz górnictwo i wydobywanie.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010r.

W odniesieniu do kraju, w województwie kujawsko-pomorskim nowe miejsca pracy częściej powstawały w jednostkach zajmujących się *przetwórstwem przemysłowym* (o 4,4 pkt. proc.) oraz *administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi* (o 4,2 pkt. proc). Rzadziej natomiast w *transporcie i gospodarce magazynowej* (o 2,9 pkt. proc.) oraz *działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 2,4 pkt. proc.)

Dla porównania, w tym samym czasie do powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego wpłynęły **40 833 wolne miejsca pracy i 26 220 miejsc aktywizacji zawodowej.**[11] Ponad 1/3 zgłoszonych miejsc pracy dotyczyła zatrudnienia subsydiowanego (39,8%). W ramach miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych zostało 20 761 miejsc stażu, 5375 propozycji prac społecznie użytecznych i 84 miejsca przygotowania zawodowego dorosłych. W odniesieniu do roku wcześniejszego liczba zgłoszonych miejsc pracy wzrosła o 26,4% a miejsc aktywizacji zawodowej o 9,0%.

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (wyłączając miejsca anulowane przez pracodawców) zgłoszonych zostało z podmiotów działających w zakresie *administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych* – 15 240 miejsc. Znaczna liczba ofert pochodziła również z sekcji *handel i naprawy* – 10 844 miejsca oraz *przetwórstwo przemysłowe* – 10 171 miejsc.

3.3. Zlikwidowane miejsca pracy

W 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim likwidacji uległo 21 309 miejsc pracy (4,7% ogółu zlikwidowanych miejsc pracy w Polsce). Podobnie jak w całym kraju miejsca pracy likwidowane były głównie w **sektorze prywatnym** (87,4%). Najwięcej miejsc pracy w tym sektorze zlikwidowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie *handlu i napraw* (29,3% zlikwidowanych miejsc pracy w tym sektorze), *przetwórstwa przemysłowego* (27,4%) oraz *budownictwa* (18,6%).[12]

W **sektorze publicznym** miejsca pracy likwidowane były w sekcjach: *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (51,3% zlikwidowanych w tym sektorze miejsc pracy) oraz *edukacji* (20,8%).

Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w podmiotach **dużych** (42,7% ogółu zlikwidowanych miejsc).[13]

---

[11] Zgodnie z objaśnieniami do Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej są zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsca aktywizacji zawodowej (stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych). Do grudnia 2009 r. wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowe nazywane były ofertami pracy.

[12] „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r.", Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2011 r.

[13] Tamże.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności najwięcej miejsc pracy w województwie zlikwidowano w podmiotach z sekcji **handel i naprawy** (25,8%), **przetwórstwo przemysłowe** (25,1%) oraz **budownictwo** (16,3%).

W *handlu i naprawach* oraz *budownictwie* miejsca pracy likwidowano głównie w sektorze prywatnym oraz jednostkach dużych. W *przetwórstwie poprzemysłowym* likwidacja miejsc pracy nastąpiła w sektorze prywatnym i jednostkach małych.

Tabela 13. Zlikwidowane miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze		z tego w jednostkach		
		publicznym	prywatnym	dużych	średnich	małych
Województwo	**21 309**	2 688	18 621	9 109	7 185	5 015
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	**5 503**	50	5 453	3 673	1 028	802
Przetwórstwo przemysłowe	**5 359**	255	5 104	1 290	1 734	2 335
Budownictwo	**3 474**	12	3 462	1 836	1 313	325
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**1 380**	1 379	1	5	1 007	368
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	**1 048**	-	1 048	211	501	336
Transport i gospodarka magazynowa	**847**	11	836	365	431	51
Edukacja	**766**	559	207	194	380	192
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**583**	56	527	349	118	116
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	**565**	2	563	305	206	54
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**555**	21	534	385	81	89
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	**214**	104	110	41	92	81
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**181**	5	176	49	74	58
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**165**	109	56	31	43	91
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**163**	95	68	88	55	20
Informacja i komunikacja	**157**	14	143	67	59	31
Pozostała działalność usługowa	**155**	-	155	134	21	-
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	**69**	4	65	49	9	11
Górnictwo i wydobywanie	**66**	-	66	31	14	21
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	**59**	12	47	6	19	34

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy – „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r.", Bydgoszcz 2011 r.

W 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim likwidacji uległo mniej miejsc pracy niż rok wcześniej (o 3969 miejsc – 15,7%). Największa różnica obserwowana była w *budownictwie* gdzie zlikwidowano o 2235 miejsc pracy mniej niż w 2009 r. i *przetwórstwie przemysłowym* gdzie liczba zlikwidowanych miejsc pracy zmniejszyła się o 1858.

W niektórych sekcjach zlikwidowano więcej miejsc pracy niż rok wcześniej. Sytuacja ta dotyczyła głównie: *handlu i napraw* – 565 zlikwidowanych miejsc pracy więcej niż w roku 2009, *administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych* – 365 miejsc więcej oraz *rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa* – 221 miejsc więcej.

W 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba nowo utworzonych miejsc pracy przekroczyła liczbę zlikwidowanych miejsc pracy (o 4108 miejsc), przy czym w sektorze publicznym całkowita liczba miejsc pracy wzrosła o 920 stanowisk a w sektorze prywatnym o 3188 miejsc. W zależności od wielkości jednostek biorących udział w badaniu, w podmiotach małych i średnich liczba stanowisk pracy wzrosła (odpowiednio o 5750 i 261 miejsc). Natomiast w podmiotach dużych nastąpiła redukcja miejsc pracy o 1903 stanowiska.

Wykres 11. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. według sekcji PKD

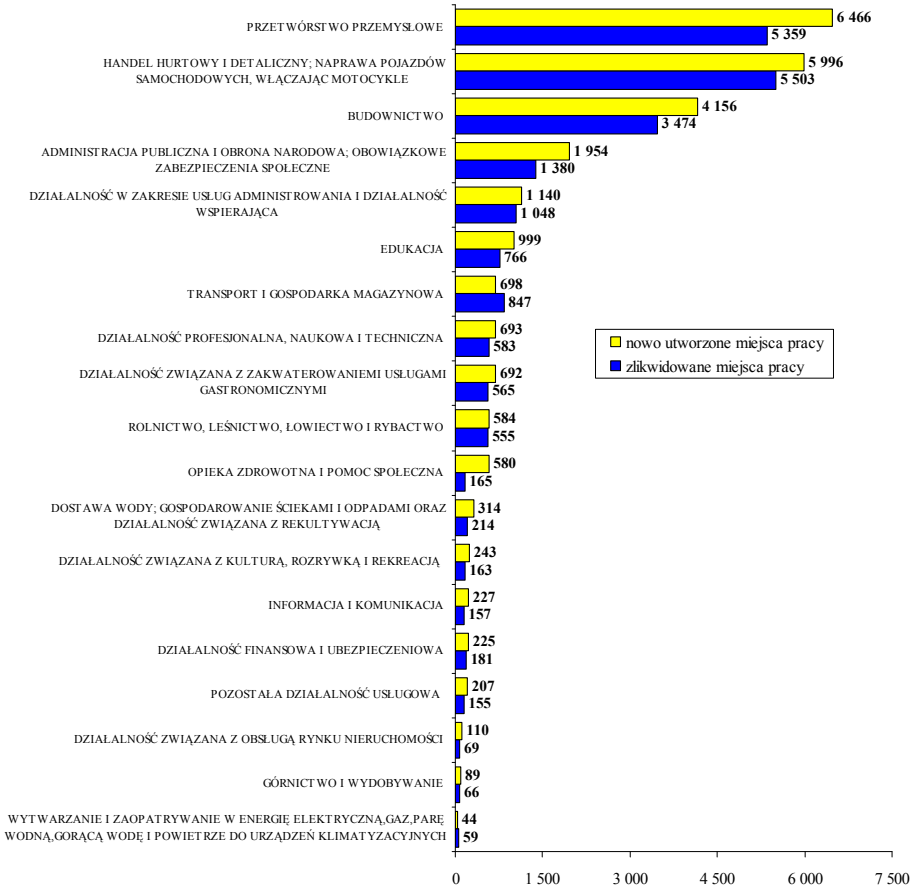

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy – „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r.", Bydgoszcz 2011 r.

Największa różnica pomiędzy nowo utworzonymi miejscami pracy a zlikwidowanymi miejscami pracy wystąpiła w *przetwórstwie przemysłowym*, gdzie utworzono o 1107 miejsc

więcej niż zlikwidowano. Ubytek miejsc pracy nastąpił jedynie w dwóch sekcjach *transporcie i gospodarce magazynowej* (zlikwidowano o 149 miejsc więcej niż utworzono) oraz *wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energie elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych* (zlikwidowano o 15 miejsc więcej niż utworzono).

3.4. Wolne miejsca pracy

Według badania popytu na pracę w końcu grudnia 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim, wśród 28 785 podmiotów, wolnymi miejscami pracy dysponowało jedynie 2,8% (809 jednostek). Większość z nich (85,2%) należała do sektora prywatnego. Najliczniejszą grupę wśród przedsiębiorstw dysponujących nieobsadzonymi stanowiskami stanowiły jednostki małe – 50,8%, mniej było jednostek średnich i dużych, odpowiednio: 26,2% i 23,0%.[14]

W końcu 2010 r. w województwie dostępnych było 1768 wolnych miejsc pracy. Zdecydowana większość z nich skoncentrowana była w sektorze prywatnym – 80,2%. W porównaniu z wynikami wcześniejszego badania, z 2009 r., liczba wolnych miejsc pracy w województwie zmniejszyła się o 22,6% (w kraju wzrost o 14,2%). W sektorze publicznym liczba wolnych miejsc pracy zmniejszyła się o 29,7% a w sektorze prywatnym o 20,6%.

Tabela 14. Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sektorów. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze			
		publicznym		prywatnym	
		liczba	%	liczba	%
Kraj	**58 906**	9 228	15,7	49 678	84,3
Województwo	**1 768**	350	19,8	1 418	80,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

Przeważająca liczba wolnych miejsc pracy, zarówno w województwie jak i kraju, skupiona była w **jednostkach dużych** (43,5% w województwie i 50,9% w kraju).

[14] „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r.", Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2011 r.

Tabela 15. Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według wielkości jednostek. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego jednostki					
		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
Kraj	**58 906**	29 994	50,9	10 154	17,2	18 758	31,8
Województwo	**1 768**	769	43,5	406	23,0	593	33,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej wolnych miejsc pracy dostępnych było w zakładach prowadzących działalność w zakresie **przetwórstwa przemysłowego** – 25,8%.

Tabela 16. Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze		z tego w jednostkach		
		publicznym	prywatnym	dużych	średnich	małych
Województwo	**1 768**	350	1 418	769	406	593
Przetwórstwo przemysłowe	**457**	3	454	321	136	-
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	**278**	2	276	64	46	168
Budownictwo	**201**	-	201	58	143	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**196**	196	-	165	29	2
Transport i gospodarka magazynowa	**116**	7	109	12	1	103
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**101**	23	78	23	2	76
Informacja i komunikacja	**89**	-	89	5	4	80
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	**72**	4	68	8	6	58
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	**70**	-	70	16	-	54
Edukacja	**56**	49	7	49	-	7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**36**	36	0	29	-	7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**23**	19	4	4	11	8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	**20**	2	18	-	9	11
Pozostała działalność usługowa	**16**	-	16	-	-	16
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**15**	4	11	-	12	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**7**	-	7	6	1	-
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	**5**	1	4	5	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	**5**	4	1	2	3	-
Górnictwo i wydobywanie	**5**	-	5	2	3	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W porównaniu z rokiem wcześniejszym w większości sekcji zaobserwować można spadek liczby wolnych miejsc pracy. Największe spadki nastąpiły w *przetwórstwie przemysłowym* (o 399 miejsc) oraz *handlu i naprawach* (91 miejsc). Roczny wzrost wolnych miejsc pracy nastąpił w *administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych* (53 wolne miejsca więcej).

W odniesieniu do kraju, w województwie kujawsko-pomorskim wolne miejsca pracy częściej dostępne były w jednostkach zajmujących się *administracją publiczną i obroną narodową obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi* (o 4,8 pkt. proc.). Rzadziej natomiast w *transporcie i gospodarce magazynowej* (o 2,1 pkt. proc.) oraz *opiece zdrowotnej i pomocy społecznej* (o 2,0 pkt. proc.).

Wykres 12. Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. według sekcji PKD (w %)

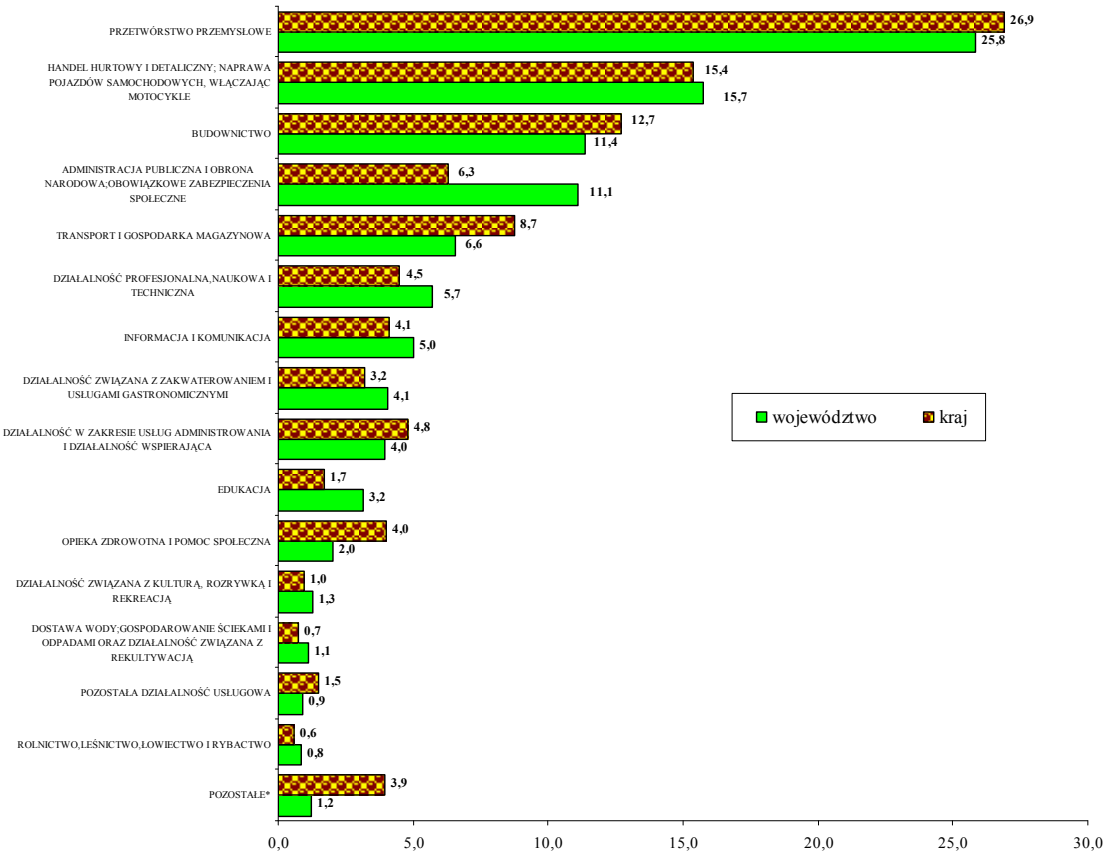

* Do pozostałych sekcji należą: górnictwo i wydobywanie; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

W końcu grudnia 2010 r. nieobsadzone miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim przeznaczone były przede wszystkim dla **techników i innego średniego**

personelu – 19,8% ogółu wolnych miejsc pracy, **specjalistów** – 18,6% oraz **robotników przemysłowych i rzemieślników** – 18,0%.

Wolne miejsca pracy dla osób należących do grupy zawodowej *techników i innego średniego personelu* skupione były głównie w sektorze prywatnym (83,1% wakujących miejsc pracy w tej grupie zawodowej) oraz *jednostkach małych* – 52,3%.

Miejsca pracy dostępne dla *specjalistów* pochodziły najczęściej z sektora publicznego (55,0%) i podmiotów dużych (60,2%).

Podmioty gotowe przyjąć do pracy *robotników przemysłowych i rzemieślników* pochodziły głównie z sektora prywatnego (97,5%). Były to przeważnie podmioty duże (49,8%) i średnie (44,2%).

Tabela 17. Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w sektorze		z tego w jednostkach		
		publicznym	prywatnym	dużych	średnich	małych
Województwo	**1 768**	350	1 418	769	406	593
Technicy i inny średni personel	**350**	59	291	142	25	183
Specjaliści	**329**	181	148	198	29	102
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	**319**	8	311	159	141	19
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	**252**	6	246	133	13	106
Pracownicy przy pracach prostych	**224**	19	205	35	124	65
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	**48**	1	47	20	12	16
Pracownicy biurowi	**48**	1	47	20	12	16
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	**30**	20	10	23	7	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

Porównując z wynikami badania popytu na pracę z 2009 r., liczba wolnych miejsc pracy wzrosła w grupie *pracowników przy pracach prostych* (o 136 miejsc) oraz *techników i innego średniego personelu* (o 120 miejsc). Znaczny spadek liczby wolnych miejsc pracy nastąpił natomiast w grupie *pracowników usług osobistych i sprzedawców* (338 wolnych miejsc mniej niż rok wcześniej).

W porównaniu do kraju, w województwie kujawsko-pomorskim wolne miejsca pracy częściej dostępne były dla osób z grupy *techników i innego średniego personelu* (o 6,6 pkt. proc.). Rzadziej natomiast przeznaczone były dla *pracowników usług osobistych i sprzedawców* (o 6,4 pkt. proc.) oraz *robotników przemysłowych i rzemieślników* (o 5,1 pkt. proc.).

Wykres 13. Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. według wielkich grup zawodowych (w %)

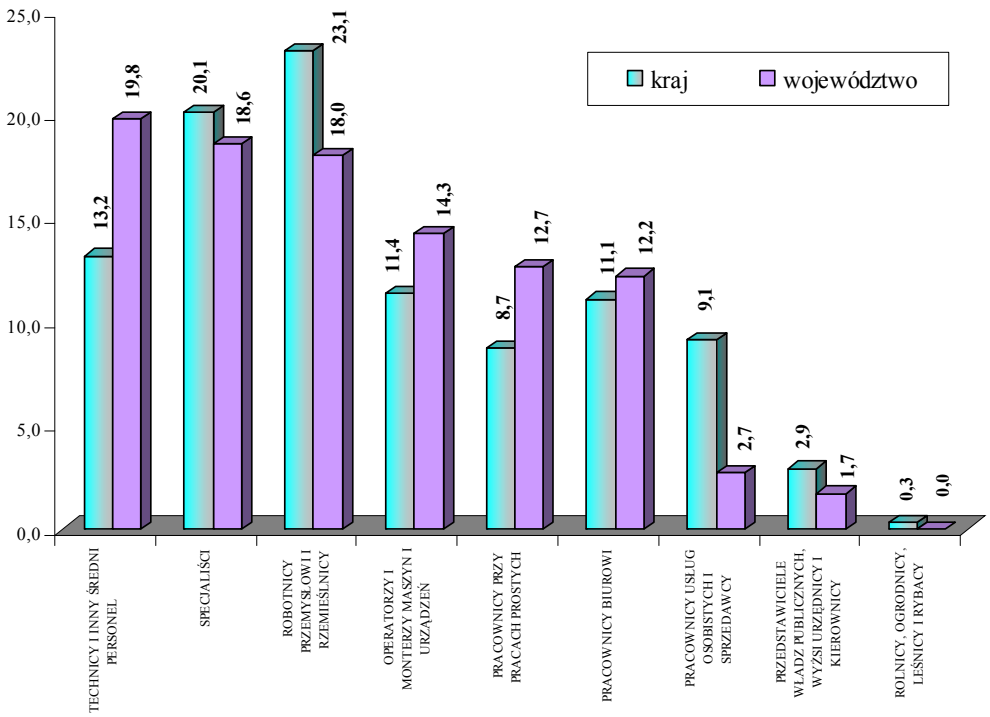

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS odnośnie badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r.

Korzystne zmiany na wojewódzkim rynku pracy, przejawiające się we wzroście liczby osób pracujących, przewadze liczby nowo utworzonych miejsc pracy nad zlikwidowanymi miejscami pracy, zahamowały gwałtowny wzrost liczby bezrobotnych jaki nastąpił w roku 2009. W konsekwencji w 2010 r. liczba bezrobotnych w województwie wzrosła o 3,9% (rok wcześniej wzrost wynosił 21,7%). Obserwowany był także wzrost liczby zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 19,0%).

Należy jednak zwrócić uwagę, że te pozytywne zmiany w województwie dokonywały się znacznie wolniej niż w kraju. W 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim w odniesieniu do roku wcześniejszego liczba pracujących wzrosła o 4,8% (w kraju wzrost o 7,3%), a liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmniejszyła się o 5,0% (w kraju wzrost o 16,8%).

4. PODSUMOWANIE

1. W powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego, w końcu grudnia 2010 r. pozostawało zarejestrowanych **139 401 bezrobotnych, a wojewódzka stopa bezrobocia osiągnęła poziom 16,6% (w kraju 12,3%)**. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie *lipnowskim* (27,0%). Natomiast najniższą w *Bydgoszczy* (7,9%) i *Toruniu* (8,2%). Na przestrzeni roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 3,9% a stopa bezrobocia o 0,4 pkt. proc. (w kraju o 0,2 pkt. proc.).

2. Zgodnie ze stanem w dniu 31 grudnia 2010 r. w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało **114 571 bezrobotnych poprzednio pracujących i 24 830 osób dotychczas niepracujących**, co stanowiło odpowiednio 82,2% i 17,8% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej udziały te wynosiły odpowiednio 82,0% i 18,0%). Oznacza to, iż co szósty bezrobotny nigdy nie pracował.

3. Osoby pozostające w rejestrach bezrobotnych, w zależności od poziomu wykształcenia, najczęściej reprezentowały zawody: ***pedagog***, ***ekonomista***, ***specjalista administracji publicznej*** (wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym), ***technik ekonomista***, ***kucharz, technik mechanik***, ***technik prac biurowych*** (wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim), ***sprzedawca, ślusarz, robotnik gospodarczy, krawiec, murarz*** (zasadniczym zawodowym lub niższym). Liczną grupę stanowią także osoby ***bez zawodu***.

4. W 2010 r. najliczniejszą grupą kończącą szkoły ponadgimnazjalne byli absolwenci szkół wyższych (40,0%). Drugą co do liczebności grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (28,2%). Szkoły średnie techniczne ukończyło 13,9% ogółu absolwentów, zasadnicze zawodowe 10,4% a policealne 7,5%. **W odniesieniu do lat wcześniejszych nie uległa istotnym zmianom lista najpopularniejszych kierunków kształcenia. W znacznej części kierunki te odpowiadają zawodom licznie reprezentowanym przez osoby bezrobotne.**

5. Porównując dane zawarte w aplikacji Monitoring zawodów z danymi na temat struktury osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według poziomu wykształcenia można zauważyć, że **do ewidencji osób bezrobotnych trafiał co 3 absolwent zasadniczej szkoły zawodowej, co 5 absolwent szkoły policealnej lub średniej technicznej, co 7 absolwent liceum ogólnokształcącego oraz co 11 absolwent szkoły wyższej.**

6. **W 28 785 zbadanych przez GUS podmiotach z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w końcu 2010 r. pracowało 495 167 osób,** w tym 30,9% stanowiły osoby pracujące w sektorze publicznym. Osoby pracujące związane były głównie z jednostkami dużymi (55,0%). Według wielkich grup zawodowych największą grupę pracujących stanowiły osoby wykonujące zawody należące do grup: *specjalistów* – 19,7% oraz *robotników przemysłowych i rzemieślników* – 17,5%. Osoby te pracowały najczęściej w podmiotach prowadzących działalność w zakresie *przetwórstwa przemysłowego* – 26,6% oraz *handlu i napraw* – 20,5%. W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba pracujących w województwie wzrosła o 4,8% (w kraju 7,3%).
7. **Zgodnie z wynikami popytu na pracę w 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim powstało 25 417 nowych miejsc pracy. W tym samym czasie likwidacji uległo 21 309 miejsc pracy.** Największa różnica pomiędzy nowo utworzonymi miejscami pracy a zlikwidowanymi miejscami pracy wystąpiła w *przetwórstwie przemysłowym*, gdzie utworzono o 1107 miejsc więcej niż zlikwidowano. Ubytek miejsc pracy nastąpił jedynie w dwóch sekcjach *transporcie i gospodarce magazynowej* (zlikwidowano o 149 miejsc więcej niż utworzono) oraz *wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energie elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych* (zlikwidowano o 15 miejsc więcej niż utworzono).
8. **W końcu grudnia 2010 r. 2,8% podmiotów biorących udział w badaniu dysponowało 1768 wolnymi miejscami pracy**. Miejsca te przeznaczone były najczęściej dla osób z grup zawodowych *techników i innego średniego personelu* – 19,8%, *specjalistów* – 18,6%, *robotników przemysłowych i rzemieślników* – 18,0%. W porównaniu z wynikami analogicznego badania z roku wcześniejszego **liczba wakujących miejsc pracy w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła się o 22,6%**. W tym samym okresie **w kraju nastąpił wzrost o 14,2**%.

5. SHORTCUT IN ENGLISH

CONCLUSIONS

1. At the end of December 2010 in poviat labour offices of kujawsko-pomorskie voivodship the number of the unemployed registered amounted to **139,401 persons and voivodship unemployment rate comprised 16.6% (in country 12.3%).** The highest unemployment rate was observed in *lipnowski* poviat (27.0%). The lowest unemployment rate was observed in *Bydgoszcz* (7.9%) and *Toruń* (8.2%). During the year the number of the unemployed increased by 3.9% and voivodship unemployment rate increased by 0.4 percentage point (in a country by 0.2 prec. point).
2. As of 31st December 2010 in the unemployment rolls in poviat labour offices were **114,571 unemployed persons previously employed and 24,830 persons who had never worked before,** that constituted accordingly 82.2% and 17.8% of the total number of the unemployed (in the previous year it was accordingly 82.0% and 18.0%). It means that every sixth unemployed had never worked.
3. Persons remaining in unemployment rolls, depending on education level, mostly had occupations: ***educator, economist, specialist in public administration,*** (among unemployed with tertiary education), ***technician economist, cook, technician mechanic, office technician*** (among unemployed with secondary education), ***salesman, locksmith, maintenance worker, tailor,*** (basic vocational and lower education). Numerous group are persons ***who did not have occupational qualifications***.
4. In 2010 the most numerous group among graduates of upper secondary schools were graduates of tertiary schools (40.0%). The second group according to its size constituted graduates of general secondary schools (28.2%). Technical secondary schools finished 13.9% of the total number of graduates, basic vocational schools 10.4% and post-secondary 7.5%. **In respect of earlier years has not changed significantly the list of the most popular fields of education. In majority these fields of education corresponds to occupations numerously represented by the unemployed.**

5. Comparing data from Monitoring of occupation application and data on structure of persons up to 12 months since completing education by education level, **it can be noticed that every third graduate from basic vocational school, every fifth graduate from post-secondary school and every seventh graduate from general secondary school and every eleventh graduate from tertiary entered to employment rolls**.
6. **In 28,785 entities from kujawsko-pomorskie voivodship surveyed by GUS - Central Statistical Office (CSO) were employed 495,167 persons**, therein 30.9% constituted employees from public sector. Employees mainly come from big units (55.0%). According to big vocational groups the most numerous group of workers constituted persons with occupations from following group: *professionals* – 19.7% and *industrial workers and craftsman* – 17.5%. These persons most often were employed in entities classed to *manufacturing* – 26.6% and *trade and repair* – 20.5%. Comparing to the previous year the number of employed persons in kujawsko-pomorskie voivodship increased by 4.8% (in a country 7.3%).
7. **According to results from demand survey in 2010 in kujawsko-pomorskie voivodship were created 25,417 new job places. At the same time 21,309 job places were closed down.** The biggest difference between newly created job places and closed down job places was observed in *manufacturing*, it was created by 1,107 job places more than closed down. Loss of job places was observed in two sections only: *transport and storage* (more job places by 149 was closed down than created) and *electricity, gas, steam and air conditioning supply* (there were closed down by 15 job places more than created).
8. **At the end of December 2010, 2.8% entities taking part in the survey had 1,768 vacancies.** These job places was mainly for persons from following vocational groups: technicians and other personnel – 19.8%, specialists (professionals) – 18.6%, industrial workers and craftsmen – 18.0%. Comparing to data's survey conducted in the previous year the **number of vacancies in kujawsko-pomorskie voivodship decreased by 22.6%**. At that time **in a country an increase by 14.2% was observed**.

CONTENTS

1.	**Unemployed in kujawsko-pomorskie voivodship by occupations and membership last job according to section of the Polish Classification of Activity (PKD 2007)……**	**1**
2.	**Upper secondary graduates in kujawsko-pomorskie voivodship (2009/2010 school year)……..**	**7**
3.	**Demand for labour in kujawsko-pomorskie voivodship in 2010 (CSO survey) …….....**	**14**
3.1.	The employed ……..	16
3.2.	Newly created jobs ……..	21
3.3.	Liquidated jobs……	25
3.4.	Job vacancies …….....	28
4.	**Summary……**	**33**
5.	**Shortcut in English ……**	**35**
6.	**Statistical annex ……**	**39**

STATISTICAL ANNEX

Table 1.	The employed in Poland and kujawsko-pomorskie voivodship by big occupational group (according to Central Statistical Office survey demand for labour). As of 31.12.2010……...	39
Table 2.	The employed in Poland and kujawsko-pomorskie voivodship by sections of the Polish Activity Classification (according to CSO survey demand for labour). As of 31.12.2010 ……	40
Table 3.	Job vacancies in Poland and kujawsko-pomorskie voivodship by big occupational group (according to CSO survey demand for labour). As of 31.12.2010 ..….....……..	41
Table 4.	Job vacancies in Poland and kujawsko-pomorskie voivodship by sections of the Polish Activity Classification PKD (according to CSO survey demand for labour). As of 31.12.2010…….....	42
Table 5.	Newly created job places in Poland and kujawsko-pomorskie voivodship in 2010 by sections of the Polish Activity Classification PKD (according to CSO survey demand for labour)…….....	43
Table 6.	Tertiary graduates in kujawsko-pomorskie voivodship by group and field of education (2009/2010 academic year)……..……	44
Table 7.	Tertiary graduates in kujwasko-pomorskie voivodship by schools and faculties (academic year 2009/2010)…….……..	46
Table 8.	Upper secondary graduates in kujawsko-pomorskie voivodship by occupations and level of education (school year 2009/2010)……..	49

6. ANEKS STATYSTYCZNY

Tabela 1. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
POLSKA	**10 827 968**	**3 377 931**	**31,2**	**7 450 037**	**68,8**	**6 227 021**	**57,5**	**2 493 580**	**23,0**	**2 107 367**	**19,5**
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	738 874	155 031	21,0	583 843	79,0	341 664	46,2	135 786	18,4	261 424	35,4
2. SPECJALIŚCI	2 280 416	1 431 362	62,8	849 054	37,2	1 362 155	59,7	664 443	29,1	253 818	11,1
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1 345 226	505 709	37,6	839 517	62,4	822 521	61,1	294 069	21,9	228 636	17,0
4. PRACOWNICY BIUROWI	1 333 278	406 039	30,5	927 239	69,5	742 759	55,7	298 879	22,4	291 640	21,9
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	1 108 524	93 432	8,4	1 015 092	91,6	568 628	51,3	222 627	20,1	317 269	28,6
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	32 146	8 619	26,8	23 527	73,2	11 110	34,6	9 912	30,8	11 124	34,6
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1 637 691	226 253	13,8	1 411 438	86,2	985 348	60,2	342 503	20,9	309 840	18,9
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1 173 378	203 177	17,3	970 201	82,7	808 720	68,9	196 888	16,8	167 770	14,3
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	1 178 435	348 309	29,6	830 126	70,4	584 116	49,6	328 473	27,9	265 846	22,6
KUJAWSKO-POMORSKIE	**495 167**	**152 894**	**30,9**	**342 273**	**69,1**	**272 301**	**55,0**	**124 393**	**25,1**	**98 473**	**19,9**
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	29 216	6 304	21,6	22 912	78,4	11 117	38,1	6 103	20,9	11 996	41,1
2. SPECJALIŚCI	97 721	67 847	69,4	29 874	30,6	54 781	56,1	31 361	32,1	11 579	11,8
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	59 572	23 234	39,0	36 338	61,0	36 079	60,6	13 430	22,5	10 063	16,9
4. PRACOWNICY BIUROWI	50 884	16 027	31,5	34 857	68,5	25 442	50,0	13 763	27,0	11 679	23,0
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	57 134	4 459	7,8	52 675	92,2	29 604	51,8	11 441	20,0	16 089	28,2
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 837	609	33,2	1 228	66,8	669	36,4	749	40,8	419	22,8
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	86 757	7 506	8,7	79 251	91,3	48 954	56,4	20 717	23,9	17 086	19,7
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	57 216	9 010	15,7	48 206	84,3	38 286	66,9	11 455	20,0	7 475	13,1
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	54 830	17 898	32,6	36 932	67,4	27 369	49,9	15 374	28,0	12 087	22,0

Tabela 2. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD 2007 (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
POLSKA	**10 827 968**	**3 377 931**	**31,2**	**7 450 037**	**68,8**	**6 227 021**	**57,5**	**2 493 580**	**23,0**	**2 107 367**	**19,5**
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	100 567	35 814	35,6	64 753	64,4	43 239	43,0	35 745	35,5	21 583	21,5
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	169 991	123 727	72,8	46 264	27,2	160 791	94,6	4 675	2,8	4 525	2,7
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	2 398 968	96 519	4,0	2 302 449	96,0	1 681 958	70,1	432 652	18,0	284 358	11,9
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	126 542	95 919	75,8	30 623	24,2	118 531	93,7	6 107	4,8	1 904	1,5
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	143 043	99 871	69,8	43 172	30,2	94 070	65,8	36 986	25,9	11 987	8,4
BUDOWNICTWO (F)	760 029	18 632	2,5	741 397	97,5	292 188	38,4	184 205	24,2	283 636	37,3
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	2 086 837	10 121	0,5	2 076 716	99,5	844 924	40,5	521 090	25,0	720 823	34,5
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	624 565	278 820	44,6	345 745	55,4	430 168	68,9	72 502	11,6	121 895	19,5
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	238 421	22 922	9,6	215 499	90,4	74 559	31,3	70 064	29,4	93 798	39,3
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	197 481	15 956	8,1	181 525	91,9	125 132	63,4	32 649	16,5	39 700	20,1
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	347 644	46 944	13,5	300 700	86,5	303 210	87,2	23 509	6,8	20 925	6,0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	156 639	41 357	26,4	115 282	73,6	75 454	48,2	43 957	28,1	37 228	23,8
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	372 440	90 746	24,4	281 694	75,6	154 574	41,5	67 132	18,0	150 734	40,5
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	405 807	10 546	2,6	395 261	97,4	289 351	71,3	42 713	10,5	73 743	18,2
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	499 300	499 155	100,0	145	0,0	399 883	80,1	95 103	19,0	4 314	0,9
EDUKACJA (P)	1 250 155	1 189 070	95,1	61 085	4,9	535 399	42,8	631 553	50,5	83 203	6,7
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	726 449	580 463	79,9	145 986	20,1	526 074	72,4	133 746	18,4	66 629	9,2
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	136 087	119 748	88,0	16 339	12,0	64 370	47,3	43 855	32,2	27 862	20,5
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	87 003	1 601	1,8	85 402	98,2	13 146	15,1	15 337	17,6	58 520	67,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	**495 167**	**152 894**	**30,9**	**342 273**	**69,1**	**272 301**	**55,0**	**124 393**	**25,1**	**98 473**	**19,9**
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	6 590	2 129	32,3	4 461	67,7	2 446	37,1	2 914	44,2	1 230	18,7
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	841	44	5,2	797	94,8	414,0	49,2	282	33,5	145	17,2
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	131 627	4512	3,4	127 115	96,6	94 853	72,1	24 021	18,2	12 753	9,7
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	4 622	4 010	86,8	612	13,2	4 117	89,1	390	8,4	115	2,5
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	7 699	5 204	67,6	2 495	32,4	4 512	58,6	2 261	29,4	926	12,0
BUDOWNICTWO (F)	35 538	290	0,8	35 248	99,2	12 390	34,9	11 842	33,3	11 306	31,8
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	101 452	450	0,4	101 002	99,6	36 465	35,9	24 390	24,0	40 597	40,0
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	18 678	7 549	40,4	11 129	59,6	9 852	52,7	3 288	17,6	5 538	29,6
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	8 900	595	6,7	8 305	93,3	1 979	22,2	2 669	30,0	4 252	47,8
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	3 315	379	11,4	2 936	88,6	1 109	33,5	825	24,9	1 381	41,7
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	9 689	1 946	20,1	7 743	79,9	7 375	76,1	1 338	13,8	976	10,1
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	5 727	1 259	22,0	4 468	78,0	2 789	48,7	1 636	28,6	1 302	22,7
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	11 706	4 582	39,1	7 124	60,9	4 114	35,1	1 762	15,1	5 830	49,8
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	15 228	285	1,9	14 943	98,1	11 182	73,4	2 115	13,9	1 931	12,7
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	25 127	25 126	100,0	1	0,0	20 352	81,0	4 646	18,5	129	0,5
EDUKACJA (P)	62 956	59 717	94,9	3 239	5,1	28 979	46,0	30 282	48,1	3 695	5,9
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	35 672	29 550	82,8	6 122	17,2	26 455	74,2	7 256	20,3	1 961	5,5
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	5 766	5 246	91,0	520	9,0	2 161	37,5	2 030	35,2	1 575	27,3
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	4 034	21	0,5	4 013	99,5	757	18,8	446	11,1	2 831	70,2

Tabela 3. Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
POLSKA	**58 906**	**9 228**	**15,7**	**49 678**	**84,3**	**29 994**	**50,9**	**10 154**	**17,2**	**18 758**	**31,8**
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	1 713	521	30,4	1 192	69,6	1 147	67,0	289	16,9	277	16,2
2. SPECJALIŚCI	11 861	4 360	36,8	7 501	63,2	7 942	67,0	1 667	14,1	2 252	19,0
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7 763	1 577	20,3	6 186	79,7	4 065	52,4	1 376	17,7	2 322	29,9
4. PRACOWNICY BIUROWI	6 529	986	15,1	5 543	84,9	3 563	54,6	1 110	17,0	1 856	28,4
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	5 377	230	4,3	5 147	95,7	1 748	32,5	1 145	21,3	2 484	46,2
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	192	17	8,9	175	91,1	17	8,9	7	3,6	168	87,5
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	13 610	559	4,1	13 051	95,9	5 895	43,3	2 239	16,5	5 476	40,2
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	6 714	508	7,6	6 206	92,4	3 984	59,3	859	12,8	1 871	27,9
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	5 147	470	9,1	4 677	90,9	1 633	31,7	1 462	28,4	2 052	39,9
KUJAWSKO-POMORSKIE	**1 768**	**350**	**19,8**	**1 418**	**80,2**	**769**	**43,5**	**406**	**23,0**	**593**	**33,5**
1. PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	30	20	66,7	10	33,3	23	76,7	7	23,3	0	0,0
2. SPECJALIŚCI	329	181	55,0	148	45,0	198	60,2	29	8,8	102	31,0
3. TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	350	59	16,9	291	83,1	142	40,6	25	7,1	183	52,3
4. PRACOWNICY BIUROWI	216	56	25,9	160	74,1	59	27,3	55	25,5	102	47,2
5. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	48	1	2,1	47	97,9	20	41,7	12	25,0	16	33,3
6. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	319	8	2,5	311	97,5	159	49,8	141	44,2	19	6,0
8. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	252	6	2,4	246	97,6	133	52,8	13	5,2	106	42,1
9. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	224	19	8,5	205	91,5	35	15,6	124	55,4	65	29,0

Tabela 4. Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
POLSKA	**58 906**	**9 228**	**15,7**	**49 678**	**84,3**	**29 994**	**50,9**	**10 154**	**17,2**	**18 758**	**31,8**
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	354	42	11,9	312	88,1	42	11,9	119	33,6	193	54,5
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	99	30	30,3	69	69,7	56	56,6	16	16,2	27	27,3
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	15 850	670	4,2	15 180	95,8	10 162	64,1	2 487	15,7	3 201	20,2
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	268	143	53,4	125	46,6	203	75,7	46	17,2	19	7,1
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	432	215	49,8	217	50,2	231	53,5	118	27,3	83	19,2
BUDOWNICTWO (F)	7 475	80	1,1	7 395	98,9	1 527	20,4	1 368	18,3	4 580	61,3
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	9 047	18	0,2	9 029	99,8	3 072	34,0	1 757	19,4	4 218	46,6
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	5 144	498	9,7	4 646	90,3	3 786	73,6	362	7,0	996	19,4
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	1 878	47	2,5	1 831	97,5	398	21,2	651	34,7	829	44,1
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	2 423	65	2,7	2 358	97,3	1 331	54,9	327	13,5	765	31,6
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	1 322	39	3,0	1 283	97,0	1 073	81,2	114	8,6	135	10,2
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	626	180	28,8	446	71,2	250	39,9	204	32,6	172	27,5
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA,NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	2 647	230	8,7	2 417	91,3	1 032	39,0	510	19,3	1 105	41,7
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	2 823	110	3,9	2 713	96,1	1 495	53,0	347	12,3	981	34,8
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	3 715	3 708	99,8	7	0,2	3 047	82,0	584	15,7	84	2,3
EDUKACJA (P)	1 006	781	77,6	225	22,4	438	43,5	352	35,0	216	21,5
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	2 350	1 836	78,1	514	21,9	1 665	70,9	464	19,7	221	9,4
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	562	527	93,8	35	6,2	136	24,2	262	46,6	164	29,2
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	885	9	1,0	876	99,0	50	5,6	66	7,5	769	86,9
KUJAWSKO-POMORSKIE	**1 768**	**350**	**19,8**	**1 418**	**80,2**	**769**	**43,5**	**406**	**23,0**	**593**	**33,5**
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	15	4	26,7	11	73,3	-	-	12	80,0	3	20,0
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	5	-	-	5	100,0	2,0	40,0	3	60,0	-	-
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	457	3	0,7	454	99,3	321	70,2	136	29,8	-	-
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	5	4	80,0	1	20,0	2	40,0	3	60,0	-	-
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	20	2	10,0	18	90,0	-	-	9	45,0	11	55,0
BUDOWNICTWO (F)	201	-	-	201	100,0	58	28,9	143	71,1	-	-
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	278	2	0,7	276	99,3	64	23,0	46	16,5	168	60,4
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	116	7	6,0	109	94,0	12	10,3	1	0,9	103	88,8
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	72	4,0	5,6	68	94,4	8	11,1	6	8,3	58	80,6
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	89	-	-	89	100,0	5	5,6	4	4,5	80	89,9
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	7	-	-	7	100,0	6	85,7	1	14,3	-	-
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	5	1,0	20,0	4	80,0	5	100,0	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA,NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	101	23	22,8	78	77,2	23	22,8	2	2,0	76	75,2
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	70	-	-	70	100,0	16	22,9	-	-	54	77,1
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	196	196	100,0	-	-	165	84,2	29	14,8	2	1,0
EDUKACJA (P)	56	49	87,5	7	12,5	49	87,5	-	-	7	12,5
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	36	36	100,0	-	-	29	80,6	-	-	7	19,4
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	23	19	82,6	4,0	17,4	4	17,4	11,0	47,8	8	34,8
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	16	-	-	16	100,0	-	-	-	-	16	100,0

Tabela 5. Nowo utworzone miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
POLSKA	**609 263**	**68 373**	**11,2**	**540 890**	**88,8**	**205 817**	**33,8**	**158 694**	**26,0**	**244 752**	**40,2**
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	5 978	543	9,1	5 435	90,9	1 048	17,5	1 712	28,6	3 218	53,8
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	2 867	689	24,0	2 178	76,0	1 235	43,1	476	16,6	1 156	40,3
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	127 891	1 188	0,9	126 703	99,1	60 318	47,2	32 003	25,0	35 570	27,8
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	1 807	1 081	59,8	726	40,2	1 327	73,4	229	12,7	251	13,9
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	5 999	3 364	56,1	2 635	43,9	1 911	31,9	2 555	42,6	1 533	25,6
BUDOWNICTWO (F)	95 443	983	1,0	94 460	99,0	17 899	18,8	23 657	24,8	53 887	56,5
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	142 796	276	0,2	142 520	99,8	42 426	29,7	35 888	25,1	64 482	45,2
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	34 009	1 473	4,3	32 536	95,7	9 757	28,7	7 490	22,0	16 762	49,3
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	20 267	784	3,9	19 483	96,1	3 016	14,9	4 546	22,4	12 705	62,7
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	15 976	587	3,7	15 389	96,3	6 856	42,9	2 759	17,3	6 361	39,8
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	13 255	600	4,5	12 655	95,5	9 005	67,9	1 563	11,8	2 687	20,3
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	6 769	1 440	21,3	5 329	78,7	1 481	21,9	2 047	30,2	3 241	47,9
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	31 164	2 592	8,3	28 572	91,7	8 349	26,8	6 409	20,6	16 406	52,6
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	33 112	530	1,6	32 582	98,4	17 142	51,8	5 087	15,4	10 883	32,9
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	21 419	21 401	99,9	18	0,1	10 642	49,7	10 535	49,2	242	1,1
EDUKACJA (P)	22 145	17 862	80,7	4 283	19,3	6 746	30,5	11 855	53,5	3 544	16,0
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	15 473	8 274	53,5	7 199	46,5	4 453	28,8	6 975	45,1	4 045	26,1
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	5 807	4 644	80,0	1 163	20,0	1 395	24,0	1 887	32,5	2 525	43,5
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	7 086	62	0,9	7 024	99,1	811	11,4	1 021	14,4	5 254	74,1
KUJAWSKO-POMORSKIE	**25 417**	**3 608**	**14,2**	**21 809**	**85,8**	**7 206**	**28,4**	**7 446**	**29,3**	**10 765**	**42,4**
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	584	20	3,4	564	96,6	101	17,3	50	8,6	433	74,1
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	89	-	-	89	100,0	51,0	57,3	27	30,3	11	12,4
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	6 466	24	0,4	6 442	99,6	3 239	50,1	1 616	25,0	1 611	24,9
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	44	13	29,5	31	70,5	21	47,7	16	36,4	7	15,9
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	314	137	43,6	177	56,4	93	29,6	126	40,1	95	30,3
BUDOWNICTWO (F)	4 156	15	0,4	4 141	99,6	487	11,7	1 634	39,3	2 035	49,0
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	5 996	8	0,1	5 988	99,9	908	15,1	914	15,2	4 174	69,6
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	698	13	1,9	685	98,1	43	6,2	176	25,2	479	68,6
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	692	1	0,1	691	99,9	85	12,3	138	19,9	469	67,8
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	227	4	1,8	223	98,2	21	9,3	41	18,1	165	72,7
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	225	1	0,4	224	99,6	96	42,7	58	25,8	71	31,6
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	110	16	14,5	94,0	85,5	31	28,2	20	18,2	59	53,6
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	693	80	11,5	613	88,5	356	51,4	95	13,7	242	34,9
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	1 140	78	6,8	1 062	93,2	310	27,2	559	49,0	271	23,8
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA;OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	1 954	1 954	100,0	-	-	839	42,9	1 110	56,8	5	0,3
EDUKACJA (P)	999	646	64,7	353,0	35,3	202	20,2	513	51,4	284	28,4
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	580	395	68,1	185,0	31,9	225	38,8	282	48,6	73	12,6
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	243	203	83,5	40,0	16,5	33	13,6	59	24,3	151	62,1
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	207	-	-	207,0	100,0	65	31,4	12	5,8	130	62,8

Tabela 6. Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według grup i kierunków kształcenia (rok akademicki 2009/2010)

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
Grupa - Nauki społeczne, gospodarka i prawo	**8 063**	**5 515**
Administracja	1 932	1 381
Zarządzanie	1 450	885
Finanse i rachunkowość	1 251	959
Stosunki międzynarodowe	610	374
Ekonomia	605	396
Politologia	466	244
Prawo	421	266
Socjologia	339	263
Europeistyka	334	236
Zarządzanie i marketing	164	108
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	151	127
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	126	88
Psychologia	107	97
Kulturoznawstwo	54	44
Etnologia	53	47
Grupa - Kształcenie	**3 544**	**2 948**
Pedagogika	3 101	2 726
Wychowanie fizyczne	147	46
Edukacja techniczno – informatyczna	93	18
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	76	43
Pedagogika specjalna	74	70
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki plastycznej	53	45
Grupa - Nauki humanistyczne i sztuka	**2 821**	**2 082**
Historia	536	246
Filologia polska	525	479
Filologia angielska (specjalność)	512	421
Filologia germańska (specjalność)	285	246
Archeologia	130	85
Filozofia	125	70
Ochrona dóbr kultury	106	81
Filologia rosyjska (specjalność)	91	82
Lingwistyka stosowana (specjalność)	87	75
Instrumentalistyka	66	35
Filologia romańska (specjalność)	62	59
Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)	61	46
Historia sztuki	46	39
Teologia	35	10
Konserwacja i restauracja dzieł sztuki	29	23
Wokalistyka	25	15
Filologia bałkańska (specjalność)	24	18
Grafika	23	16
Filologia klasyczna (specjalność)	15	10
Filologia włoska (specjalność)	14	11
Malarstwo	9	7
Kompozycja i teoria muzyki	7	4
Rzeźba	5	3
Reżyseria dźwięku	3	1

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
Grupa - Nauka	**2 109**	**1 215**
Ochrona środowiska	664	410
Geografia	431	247
Biologia	283	252
Informatyka	253	18
Chemia	187	145
Matematyka	168	114
Informatyka i ekonometria	67	2
Fizyka	45	24
Astronomia	11	3
Grupa - Zdrowie i opieka społeczna	**1 500**	**1 257**
Pielęgniarstwo	584	565
Zdrowie publiczne	198	155
Fizjoterapia	197	126
Praca socjalna	163	153
Kierunek lekarski	106	64
Farmacja	90	74
Analityka medyczna	69	51
Położnictwo	44	43
Ratownictwo medyczne	44	21
Dietetyka	5	5
Grupa - Usługi	**1 232**	**813**
Turystyka i rekreacja	960	633
Kosmetologia	128	127
Inżynieria środowiska	127	49
Transport	17	4
Grupa - Technika, przemysł i budownictwo	**1 148**	**334**
Mechanika i budowa maszyn	261	7
Elektronika i telekomunikacja	162	5
Budownictwo	157	58
Biotechnologia	132	106
Technologia chemiczna	129	87
Zarządzanie i inżynieria produkcji	96	36
Elektrotechnika	69	1
Fizyka techniczna	54	9
Architektura krajobrazu	20	12
Architektura i urbanistyka	17	5
Automatyka i robotyka	17	2
Lotnictwo i kosmonautyka	17	3
Technika rolnicza i leśna	17	3
Grupa - Rolnictwo	**499**	**208**
Zootechnika	205	122
Rolnictwo	186	78
Leśnictwo	108	8
Razem	**20 916**	**14 372**

Tabela 7. Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według szkół i kierunków kształcenia (rok akademicki 2009/2010)

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU	**8 424**	**6 120**
Administracja	790	571
Zarządzanie	635	420
Pedagogika	542	505
Pielęgniarstwo	448	429
Prawo	421	266
Stosunki międzynarodowe	395	252
Historia	371	179
Finanse i rachunkowość	306	259
Ekonomia	287	192
Europeistyka	257	184
Filologia polska	232	206
Socjologia	230	185
Geografia	202	126
Fizjoterapia	197	126
Chemia	187	145
Biologia	179	163
Politologia	171	94
Ochrona środowiska	164	120
Zdrowie publiczne	161	122
Filologia angielska (specjalność)	160	128
Informatyka	153	8
Archeologia	130	85
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	129	111
Filologia germańska (specjalność)	115	99
Filozofia	115	67
Biotechnologia	109	89
Kierunek lekarski	106	64
Matematyka	94	60
Farmacja	90	74
Ochrona dóbr kultury	86	69
Pedagogika specjalna	74	70
Turystyka i rekreacja	72	46
Analityka medyczna	69	51
Kosmetologia	63	62
Filologia romańska (specjalność)	62	59
Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)	61	46
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki plastycznej	53	45
Etnologia	53	47
Historia sztuki	46	39
Filologia rosyjska (specjalność)	45	40
Położnictwo	44	43
Ratownictwo medyczne	44	21
Fizyka techniczna	38	7
Teologia	35	10
Fizyka	30	18
Konserwacja i restauracja dzieł sztuki	29	23
Filologia bałkańska (specjalność)	24	18
Grafika	23	16
Kulturoznawstwo	21	20
Automatyka i robotyka	17	2
Filologia klasyczna (specjalność)	15	10
Filologia włoska (specjalność)	14	11
Astronomia	11	3
Malarstwo	9	7
Rzeźba	5	3
Dietetyka	5	5

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY	**3 925**	**2 956**
Pedagogika	1 563	1 388
Filologia polska	224	212
Politologia	212	99
Administracja	185	125
Geografia	181	92
Historia	165	67
Praca socjalna	163	153
Filologia angielska (specjalność)	155	129
Filologia germańska (specjalność)	138	117
Wychowanie fizyczne	107	32
Psychologia	107	97
Biologia	104	89
Edukacja techniczno – informatyczna	93	18
lingwistyka stosowana (specjalność)	87	75
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	74	54
Matematyka	74	54
Informatyka	67	6
Stosunki międzynarodowe	52	32
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	45	23
Filologia rosyjska (specjalność)	41	37
Ochrona środowiska	41	32
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	22	16
Fizyka	15	6
Filozofia	10	3
UNIWERSYTET TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY	**1 761**	**756**
Ochrona środowiska	243	162
Zootechnika	205	122
Rolnictwo	186	78
Mechanika i budowa maszyn	184	1
Zarządzanie i marketing	164	108
Elektronika i telekomunikacja	162	5
Budownictwo	157	58
Technologia chemiczna	129	87
Inżynieria środowiska	123	49
Zarządzanie	83	63
Elektrotechnika	69	1
Biotechnologia	23	17
Technika rolnicza i leśna	17	3
Fizyka techniczna	16	2
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA W TORUNIU	**1 621**	**1 078**
Finanse i rachunkowość	945	700
Zarządzanie	599	326
Europeistyka	77	52
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY	**1 515**	**907**
Turystyka i rekreacja	888	587
Ekonomia	180	91
Socjologia	109	78
Zarządzanie	99	59
Zarządzanie i inżynieria produkcji	77	34
Informatyka i ekonometria	67	2
Geografia	48	29
Kulturoznawstwo	30	22
Architektura i urbanistyka	17	5

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY	**1 089**	**895**
Pedagogika	669	565
Administracja	222	166
Ekonomia	111	90
Filologia angielska (specjalność)	59	53
Stosunki międzynarodowe	28	21
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNA WE WŁOCŁAWKU	**743**	**557**
Pedagogika	327	268
Administracja	155	103
Pielęgniarstwo	136	136
Wychowanie fizyczne	40	14
Informatyka	33	4
Ekonomia	27	23
Ochrona środowiska	25	9
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA WE WŁOCŁAWKU	**444**	**314**
Administracja	150	109
Stosunki międzynarodowe	89	46
Filologia angielska (specjalność)	82	62
Filologia polska	69	61
Zarządzanie	34	17
Filologia germańska (specjalność)	20	19
BYDGOSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY	**274**	**195**
Administracja	218	160
Zdrowie publiczne	37	33
Zarządzanie i inżynieria produkcji	19	2
TORUŃSKA SZKOŁA WYŻSZA	**258**	**170**
Administracja	212	147
Stosunki międzynarodowe	46	23
WYŻSZA SZKOŁA ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY	**228**	**102**
Ochrona środowiska	191	87
Ochrona dóbr kultury	20	12
Lotnictwo i kosmonautyka	17	3
AKADEMIA MUZYCZNA IM. FELIKSA NOWOWIEJSKIEGO W BYDGOSZCZY	**132**	**75**
Instrumentalistyka	66	35
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	31	20
Wokalistyka	25	15
Kompozycja i teoria muzyki	7	4
Reżyseria dźwięku	3	1
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM W TUCHOLI	**132**	**20**
Leśnictwo	108	8
Architektura krajobrazu	20	12
Inżynieria środowiska	4	0
WYŻSZA SZKOŁA KULTURY SPOŁECZNEJ I MEDIALNEJ W TORUNIU	**116**	**67**
Politologia	61	31
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	52	34
Kulturoznawstwo	3	2
GRUDZIĄDZKA SZKOŁA WYŻSZA	**99**	**26**
Mechanika i budowa maszyn	77	6
Politologia	22	20
WYŻSZA SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH W ŚWIECIU	**73**	**65**
Filologia angielska (specjalność)	56	49
Filologia germańska (specjalność)	12	11
Filologia rosyjska (specjalność)	5	5
WYŻSZA SZKOŁA NAUK O ZDROWIU W BYDGOSZCZY	**65**	**65**
Kosmetologia	65	65
WYŻSZA SZKOŁA TECHNIKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI WE WŁOCŁAWKU	**17**	**4**
Transport	17	4
Razem	**20 899**	**14 368**

Tabela 8. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w województwie kujawsko-pomorskim według zawodów i poziomów kształcenia (rok szkolny 2009/2010)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci roku szkolnego 2009/2010	Przewidywani absolwenci roku szkolnego 2010/2010	zmiana	
				liczba	%
wykształcenie policealne					
334306	Technik administracji S	510	1 033	523	102,5
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	429	660	231	53,8
514207	Technik usług kosmetycznych S	395	534	139	35,2
351203	Technik informatyk S	285	372	87	30,5
321301	Technik farmaceutyczny S	252	310	58	23,0
000000	Bez zawodu*	190	68	-122	-64,2
264302	Filolog - filologia obcojęzyczna**	178	210	32	18,0
325402	Technik masażysta S	150	265	115	76,7
325601	Ratownik medyczny S	137	169	32	23,4
314207	Technik rolnik S	130	169	39	30,0
331403	Technik ekonomista S	120	138	18	15,0
333107	Technik logistyk S	98	130	32	32,7
541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	81	142	61	75,3
341205	Pracownik socjalny	81	79	-2	-2,5
532102	Opiekun medyczny S	80	266	186	232,5
422402	Technik hotelarstwa S	77	66	-11	-14,3
422103	Technik obsługi turystycznej S	73	85	12	16,4
233011	Nauczyciel języka niemieckiego**	57	69	12	21,1
341204	Opiekunka środowiskowa S	54	19	-35	-64,8
431103	Technik rachunkowości S	52	103	51	98,1
514105	Technik usług fryzjerskich S	50	130	80	160,0
333906	Technik organizacji reklamy S	50	74	24	48,0
411004	Technik prac biurowych S	40	107	67	167,5
314202	Technik architektury krajobrazu S	36	126	90	250,0
331402	Technik agrobiznesu S	33	28	-5	-15,2
311104	Technik geodeta S	32	53	21	65,6
311204	Technik budownictwa S	27	58	31	114,8
325101	Asystentka stomatologiczna S	24	29	5	20,8
321402	Technik dentystyczny S	22	19	-3	-13,6
325905	Opiekunka dziecięca S	22	0	-22	-100,0
522305	Technik handlowiec S	21	28	7	33,3
341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	19	154	135	710,5
314301	Technik leśnik S	15	16	1	6,7
343204	Plastyk S	14	14	0	0,0
311509	Technik mechanik obróbki skrawaniem	13	27	14	107,7
441403	Technik archiwista S	13	18	5	38,5
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	11	14	3	27,3
311206	Technik drogownictwa S	10	13	3	30,0
311924	Technik technologii odzieży S	10	9	-1	-10,0
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	9	59	50	555,6
343901	Animator kultury S	9	8	-1	-11,1
311410	Technik mechatronik S	8	27	19	237,5
322001	Dietetyk S	7	11	4	57,1
325907	Terapeuta zajęciowy S	6	32	26	433,3
333108	Technik spedytor S	6	9	3	50,0
311209	Technik urządzeń sanitarnych S	6	0	-6	-100,0
311408	Technik elektronik S	4	2	-2	-50,0
311504	Technik mechanik S	2	11	9	450,0
343202	Dekorator wnętrz	0	40	40	x
343104	Fototechnik S	0	10	10	x
325102	Higienistka stomatologiczna S	0	16	16	x
342304	Instruktor odnowy biologicznej	0	25	25	x
753105	Krawiec S	0	27	27	x

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci roku szkolnego 2009/2010	Przewidywani absolwenci roku szkolnego 2010/2010	zmiana	
				liczba	%
514203	Manikiurzystka	0	13	13	x
532990	Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	15	15	x
515203	Technik turystyki wiejskiej S	0	15	15	x
324002	Technik weterynarii S	0	28	28	x
311931	Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych S	0	113	113	x
Razem		**3 948**	**6 265**	**2 317**	**58,7**
wykształcenie średnie techniczne					
331403	Technik ekonomista S	1 135	1 275	140	12,3
351203	Technik informatyk S	612	718	106	17,3
311504	Technik mechanik S	567	722	155	27,3
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	560	490	-70	-12,5
422402	Technik hotelarstwa S	471	479	8	1,7
314207	Technik rolnik S	407	515	108	26,5
522305	Technik handlowiec S	323	338	15	4,6
512001	Kucharz S	315	308	-7	-2,2
311408	Technik elektronik S	270	243	-27	-10,0
331402	Technik agrobiznesu S	254	204	-50	-19,7
314403	Technik technologii żywności S	193	243	50	25,9
311204	Technik budownictwa S	171	284	113	66,1
513101	Kelner S	160	106	-54	-33,8
325511	Technik ochrony środowiska S	142	131	-11	-7,7
314202	Technik architektury krajobrazu S	139	297	158	113,7
311303	Technik elektryk S	139	140	1	0,7
311513	Technik pojazdów samochodowych S	129	143	14	10,9
351103	Technik teleinformatyk S	125	160	35	28,0
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	124	94	-30	-24,2
314301	Technik leśnik S	106	73	-33	-31,1
343602	Muzyk S	103	145	42	40,8
514105	Technik usług fryzjerskich S	94	187	93	98,9
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	78	58	-20	-25,6
311410	Technik mechatronik S	76	121	45	59,2
343204	Plastyk S	68	61	-7	-10,3
314205	Technik ogrodnik S	65	58	-7	-10,8
311206	Technik drogownictwa S	64	91	27	42,2
333107	Technik logistyk S	44	184	140	318,2
311918	Technik poligraf S	44	82	38	86,4
311104	Technik geodeta S	43	62	19	44,2
311922	Technik technologii drewna S	41	30	-11	-26,8
311103	Technik analityk S	38	55	17	44,7
315317	Technik mechanik lotniczy S	27	27	0	0,0
333108	Technik spedytor S	25	40	15	60,0
315216	Technik żeglugi śródlądowej S	24	48	24	100,0
343104	Fototechnik S	23	41	18	78,3
315316	Technik awionik S	18	22	4	22,2
311924	Technik technologii odzieży S	17	13	-4	-23,5
000000	Bez zawodu*	16	12	-4	-25,0
311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji S	15	21	6	40,0
311603	Technik technologii chemicznej S	11	19	8	72,7
Razem		**7 276**	**8 340**	**1 064**	**14,6**
wykształcenie średnie ogólnokształcące					
000000	Bez zawodu	14 753	16 141	1 388	9,4
wykształcenie zasadnicze zawodowe					
512002	Kucharz małej gastronomii S	990	1 115	125	12,6
522301	Sprzedawca S	974	1 078	104	10,7
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	625	699	74	11,8

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci roku szkolnego 2009/2010	Przewidywani absolwenci roku szkolnego 2010/2010	zmiana	
				liczba	%
514101	Fryzjer S	383	484	101	26,4
722204	Ślusarz S	281	334	53	18,9
711202	Murarz S	226	255	29	12,8
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	223	203	-20	-9,0
752205	Stolarz S	220	208	-12	-5,5
751201	Cukiernik S	177	199	22	12,4
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych S	130	172	42	32,3
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	122	123	1	0,8
713101	Malarz - tapeciarz S	120	128	8	6,7
741103	Elektryk S	102	131	29	28,4
751204	Piekarz S	100	105	5	5,0
722307	Operator obrabiarek skrawających S	93	70	-23	-24,7
613003	Rolnik S	78	62	-16	-20,5
751105	Rzeźnik - wędliniarz S	57	57	0	0,0
753402	Tapicer S	57	35	-22	-38,6
711402	Betoniarz - zbrojarz S	53	68	15	28,3
742102	Monter - elektronik S	53	35	-18	-34,0
723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń S	51	30	-21	-41,2
713201	Lakiernik S	48	49	1	2,1
753105	Krawiec S	46	51	5	10,9
721306	Blacharz samochodowy S	36	30	-6	-16,7
712204	Posadzkarz S	36	18	-18	-50,0
611303	Ogrodnik S	32	50	18	56,3
741201	Elektromechanik S	32	43	11	34,4
343101	Fotograf S	21	33	12	57,1
731103	Mechanik precyzyjny S	16	11	-5	-31,3
911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S	9	11	2	22,2
732301	Introligator S	8	10	2	25,0
711501	Cieśla S	8	8	0	0,0
732201	Drukarz S	7	11	4	57,1
812105	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej S	4	0	-4	-100,0
813134	Operator urządzeń przemysłu chemicznego S	4	0	-4	-100,0
711301	Kamieniarz S	3	2	-1	-33,3
722101	Kowal S	3	1	-2	-66,7
712101	Dekarz S	2	7	5	250,0
712603	Monter instalacji gazowych S	2	0	-2	-100,0
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	0	80	80	x
713303	Kominiarz S	0	2	2	x
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych S	0	2	2	x
816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego S	0	2	2	x
731305	Złotnik - jubiler S	0	1	1	x
Razem		**5 432**	**6 013**	**581**	**10,7**

"S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

* Jako absolwenci „Bez zawodu" wykazane zostały osoby, w przypadku których nie udało się ustalić kodu zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zwykle dotyczyło to sytuacji, kiedy w arkuszu przekazanym z SIO jako zawód wpisana była wartość „Inny".

** Jako absolwenci w zawodach „Filolog – filologia obcojęzyczna" oraz „Nauczyciel języka niemieckiego" wykazane zostały osoby, które ukończyły Nauczycielskie Kolegia Języków Obcych.